

یک کارشناس نظام بانکی در گفتگو با «افق تازه» مطرح کرد

فعالیت بانک‌های خصوصی از تهدید تا فرصت

«افق تازه» از چشم انداز اقتصاد کشور در دولت چهاردهم گزارش می‌دهد

راهکارهای جبران کسری بودجه

«افق تازه» از بحران بدمسکنی در کشور گزارش می‌دهد

رکورد زنی فقیر مسکن در ایران

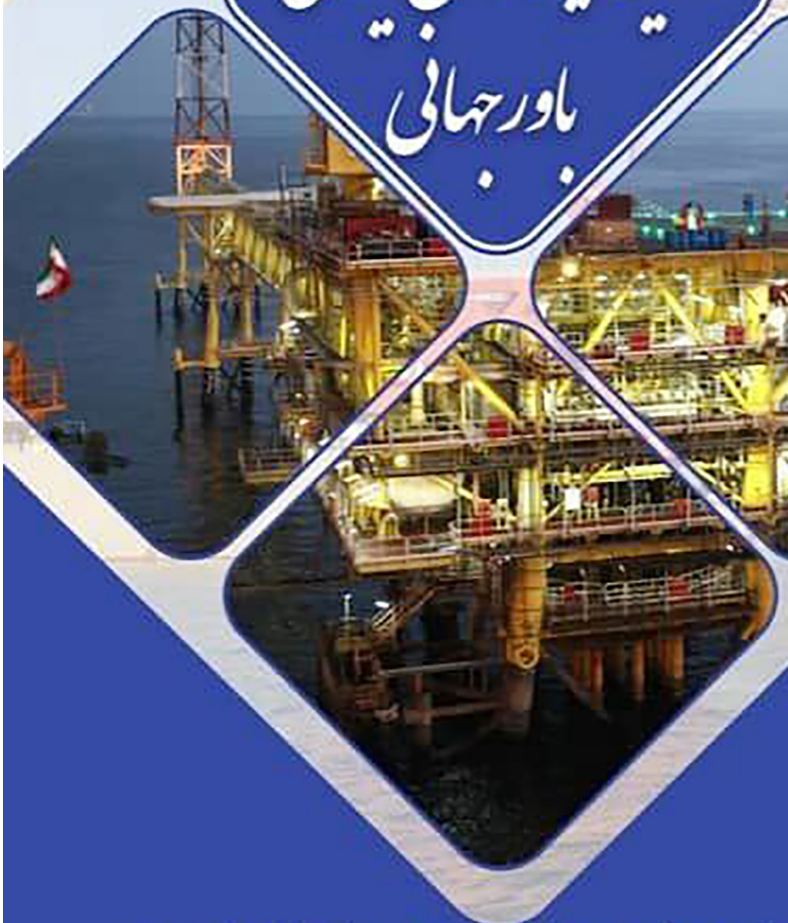
یک کارشناس حوزه اقتصادی در گفتگو با «افق تازه» مطرح کرد

قوانین دست و پا گیر چالش اصلی صنعت صرافیه

جهت تولید
بیشتر متن
سال ۱۳

ایزوایکو، توان ایرانی
باور جهانی

مجتمع کشتی سازی و صنایع فراساحل ایران

بزرگترین زیر ساخت صنایع دریایی کشور

مجتمعی سرآمد و الگودر صنایع کشتی سازی، سکوسازی و ترمینال های نفتی و معدنی با وسعتی بالغ بر ۱۱۰۰ هکتار و دارای ۳۸۰ هکتار حوضچه آرامش در منطقه خلیج فارس با ظرفیت ساخت همزمان (یک فروند شناور پهن پیکر اقیانوس پیمای، ۲ شناور متوسط تجاری، ۱۶ فروند شناور تجاری و خدماتی کوچک، ۲۰ هزار تن سازه فراساحل، تعمیر ۲۰ فروند شناور اقیانوس پیمای پهن پیکر و تعداد زیادی شناور کوچک تجاری و خدماتی) در سال

- ♦ طراحی، ساخت، حمل، نصب و راه اندازی سکوهای نفت و گاز
- ♦ رکورد دار راه اندازی سکوهای دریایی و سازه های فراساحلی در ابعاد بین المللی
- ♦ توانمندی انحصاری تعمیرات اساسی دکل های حفاری نفت و گاز در کشور
- ♦ طراحی، ساخت و تعمیر انواع شناور های تجاری، خدماتی، گردشگری، فراساحلی و تانکرها ظرفیت ۳۵۰ هزار تن

پایگاه تحلیلی - خبری

افوژتازه

www.ofoghetazenews.com

در پیچه‌های رو به اخبار ایران و جهان

https://t.me/news_tadbir

ofoghetazeh@gmail.com

امیر ناظمی
پژوهشگر حوزه سیاستگذاری

آینده دولت پزشکیان

اینکه کدام سناریو روی می‌دهد، در روزهای آینده مشخص‌تر خواهد شد. اما آنچه قطعی است، این است: دولت پزشکیان در ۳ سناریو شکست خواهد خورد و در یک سناریو (گذار) می‌تواند کارنامه‌ای قابل توجه بگذارد. اما شکست پزشکیان یعنی شکست حاکمیت و یعنی آخرین شانس جمهوری اسلامی است. زندگی پر است از اتفاقات و رویدادهایی که وضعیت ما را دچار تغییر می‌کنند. به این ترتیب، آینده بیش از آن که پیش‌بینی‌پذیر باشد، پر است از عدم قطعیت. برای قرن‌ها بشر تلاش می‌کرد تا پیش‌بینی بهتری از آینده داشته باشد و به آن‌کاء آن پیش‌بینی بتواند، هم تصمیم‌های بهتری بگیرد و هم منافع خود را افزایش دهد. اما این تلاش‌ها به بنسّر نشان داد تا به جای پیش‌بینی، بهتر است خود را برای آینده‌های باورپذیر آماده کند. برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در دنیای امروز یعنی آمادگی برای سناریوهایی که می‌توانند شکل بگیرند، و هر یک از آن سناریوها می‌تواند وضعیت ما را متفاوت از امروز کنند. به همین دلیل ابتدا باید سناریوهای مختلفی که ممکن است رخ دهند، شناسایی و چارچوب‌بندی شوند. آینده این دولت و کارنامه آن را می‌توان تابع دو عدم قطعیت کلیدی زیر دانست:

۱- همراهی یا تقابل داخلی: این که آیا دولت مسعود پزشکیان حمایت یا تقابل حاکمیت و به دنبال آن نیروهای سیاسی پرنفوذ در ساختار حاکمیت را داشته باشد یا نه، نقطه شروع شکل‌گیری یک همراهی یا تقابل خواهد بود. اگر دولت پزشکیان بتواند همراهی حاکمیت را کسب کند (بر خلاف روحانی) می‌تواند نقطه شروع یک آشتی ملی باشد. ۲- انزوای تعامل خارجی: تحریم‌ها و فشارهای خارجی دولت ایران را در نقطه‌ای شکننده قرار داده است. شکل‌گیری یک توافق خارجی با بازیگران جهانی یا عدم آن، عدم قطعیت دیگر است. به این ترتیب ۴ سناریو ساخته می‌شود (تصویر زیر). فراموش نکنید که سناریوها وضعیت‌هایی از آینده هستند که تابع تصمیم‌های شما نیستند، بلکه بر شما تحمیل می‌شوند.

■ **سناریوی دوباره برجام:** در این سناریو مشابه با تجربه برجام، دولت یک توافق جهانی را پیش می‌برد، اما فقدان همراهی حاکمیت و سنگ‌اندازی در برابر آن، امکان بهره‌برداری از نتایج آن را نمی‌یابد. تجربه تلخ برجام منجر به تحریک سرمایه‌گذاری خارجی (FDI) در ایران نخواهد شد. به این ترتیب افزایش فشارهای اقتصادی منجر به شکست کامل دولت خواهد شد.

■ **سناریوی مرگ تدریجی:** افزایش درگیری‌ها و تقابل داخلی از یک سو و انزوای جهانی از سوی دیگر، منجر به وضعیت اقتصادی بحرانی و افزایش فقر می‌شود. همچنین گسترش ناآرامی منجر به نارضایتی عمومی می‌شود. با توجه به تجربه‌های پس از ۸۸، سیاست‌سازان سرکوب شدید در دستور کار دولت و حاکمیت قرار می‌گیرد. سرکوب‌هایی که ایران را وارد یک مرگ تدریجی می‌کند. در افراطی‌ترین حالت تلاش برای سرنگونی دولت توسط سایر رقبای سیاسی (مانند آبان ۹۸) روی میز این رقبا قرار می‌گیرد.

■ **سناریوی چپ‌کوک:** دولت پزشکیان علی‌رغم داشتن همراهی حاکمیت، به دلیل عدم استقبال آمریکا، اروپا و ژاپن از مذاکره، نمی‌تواند خود را از انزوای خارج کند. به این ترتیب ایران به مرور زمان تبدیل ایران به حیط خلوت روسیه و بعد از آن چین خواهد شد. دولت با مشکلات شدید اقتصادی، به سمت سیاست‌های بازتوزیعی حرکت می‌کند. عدالت‌خواهی در یک فضای همدلی میان دولت و حاکمیت، به سمت تعارض با غرب و گسترش تفکرات چپ‌گرایانه در ایران می‌شود. در چنین فضایی درون‌گراها در مقابل جهان‌گراها برتری می‌یابند. نتیجه چنین وضعیتی، گسترش پوپولیسم برای ایران و در بازه‌های بلندمدت است.

■ **سناریوی گذار:** حاکمیت که نتیجه انزوای جهانی و ناآرامی‌های افراطی را در سال‌های اخیر دیده است، از دولت پزشکیان حمایت می‌کند تا به توافقی فراتر از برجام دست یابد. این توافق غیر از بازیگران جهانی شامل مذاکرات منطقه‌ای و حتی نزدیکی به هند نیز شده است. اگرچه کابینه تبدیل به کابینه آشتی ملی شده است، اما منجر به شکل‌گیری نیروی محرکه سیاسی جدیدی شده است که شامل نیروهای جوان، توانمند و غیرایدئولوژیک ولی دارای خاستگاه‌های سیاسی مختلف هستند. به منظور انجام این کار، نوعی از تمرکز امنیتی، به خصوص در حوزه صدااطلاعات شده است، تا سنگ‌اندازی‌ها به کمترین میزان برسد.

■ **کدام سناریو؟** هر ۴ سناریو امروزه باورپذیر هستند. برای هر کدام نیز نشانه‌هایی در ماه‌های گذشته مشاهده شده است. اما شاید نشانه‌های کم‌سوی سناریوی گذار نیز در این روزها قابل توجه است و این سناریو را باورپذیر کرده است:

- محدود کردن گروه‌های خودسر یا آتش‌به‌اختیار (رائفی پورها)
- هم‌سو کردن جریان‌های مذهبی (هیات‌های مذهبی) با دولت
- همراهی نیروهای مسلح

اینکه کدام سناریو روی می‌دهد، در روزهای آینده مشخص‌تر خواهد شد. اما آنچه قطعی است، این است: دولت پزشکیان در ۳ سناریو شکست خواهد خورد و در یک سناریو (گذار) می‌تواند کارنامه‌ای قابل توجه بگذارد. اما شکست پزشکیان یعنی شکست حاکمیت و یعنی آخرین شانس جمهوری اسلامی است.

■ صاحب امتیاز و مدیر مسئول: **امیر دینانی**

■ رئیس شورای سیاست‌گذاری: **سید ابوالفضل بهره دار**

■ سردبیر و قائم مقام مدیر مسئول: **محیا سادات بهره دار**

■ **تحریریه:** ایلیاس حرفوش عبدالرحمن فتح‌الهی -

شروین غفاری عباس محمدی -

فاطمه کریمی - سیامک نصرالهی

فاطمه دینانی - بیت‌الله ستاریان

معصومه نیکنام - حامد صالح آبادی

مجید بهره مند - نگارعلی

پونه ترابی - فرزانه پیری

■ **واحدبازرگانی:** سید محسن بهره دار

■ **ترجمه:** فاطمه دینانی

■ **گرافیک و صفحه‌آرایی و عکس:** استودیو برنز

■ **چاپ:** گل آذین

■ **توزیع:** پدیده نوین

استفاده از مطالب این ماهنامه با ذکر منبع «افق تازه»
بلامانع است.

آدرس: میدان هفت تیر - ابتدای خیابان کریمخان زند

رو به روی داروخانه ۱۳ آبان - مجتمع تجاری اداری

کریمخان - برج A - طبقه ۵ - واحد ۵۰۱

تلفن: ۸۸۸۶۷۵۲۴ - فکس: ۸۸۳۴۶۳۷۷

www.ofoghetazene.com

ofoghetazeh@gmail.com

ofoghetazeh@yahoo.com

در این شماره می خوانید

۸..... راهکارهای جبران کسری بوده.....

۱۰..... فعالیت بانک‌های خصوصی از تهدید تا فرصت.....

۱۲..... رکوردزنی فقر مسکن در ایران.....

۱۴..... نیم نگاه بایدن به متحدان اروپا.....

۱۸..... قوانین دست و پا گیر چالش اصلی صنعت صرافی.....

۲۰..... پیشتازی ایران در مهاجرپذیری!.....

۲۲..... واردات خودرو با طعم پسته!.....

۲۴..... ریشه تورم در اقتصاد ایران.....

۲۶..... افزایش نگران کننده فروش‌های افغانستانی در بازار ایران!.....

۲۸..... دستاوردسازی در حوزه حمل و نقل.....

۳۲..... مسیر پزشک‌های ایرانی برای اتصال به سیستم بانکداری بین‌المللی چیست؟.....

۳۳..... بحران بی پایان کمبود برق در کشور.....

۳۴..... بازار سیاه خرید کارت ملی.....

۳۶..... دولت چهاردهم در گرداب آمارهای خیالی.....

موفقیت رئیس‌جمهور و دولت
جدید، موفقیت همه ماست

۴

دوروی سکه اقتصاد در دولت
سیزدهم

۶

یارانه پاشی آفت
ناترازی انرژی

۱۴

شکست نظام تحریمی قدرت‌های
غربی علیه ایران

۳۰

رهبر معظم انقلاب:

موفقیت

رئیس جمهور و

دولت جدید،

موفقیت

همه ماست

در دنیا گوش تیز کرده‌اند تا نشانه‌های اختلاف را در حرف‌های مسئولان پیدا کنند؛ ارکان نظام با صدای واحد آنها را مایوس کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچون حاکمیت اخلاق در میاحثات مجلس را کاملاً ضروری برشمردند و گفتند: مجلس باید مرکز انتشار امواج مثبت و صدور آرامش و طمأنینه در افکار عمومی باشد و با خودداری از تکرار حرکات بعضی نمایندگان در برخی دوره‌های قبل از جمله سیاه‌نمایی و منفی‌بافی، اذهان مردم را متشنج نکند.

ایشان افزودند: رفتار و گفتار نمایندگان در غیر مجلس و فضای مجازی هم باید حافظ امنیت روانی مردم، وحدت‌بخش، آرامش‌آفرین و دلگرم‌کننده ملت باشد. رهبر انقلاب با بیان نکته‌ای مهم در باب هوشیاری مسئولان و سیاسیون کشور افزودند: اطلاع‌داری که «لشکر سایبری دشمن مشترک همه ایرانیان» در پوشش دروغین رقبا و جناح‌های سیاسی کشور آنها و یا اشخاص مورد اعتماد دینی و سیاسی جناح‌ها را مورد اهانت قرار می‌دهد تا طرف مقابل را عصبانی و برافروخته و وادار به جواب کند؛ بنابراین نباید هر چه را در فضای مجازی می‌بینید، کار رقبا یا سیاسی خود بپندارید.

بایدها و نبایدهای قانون‌گذاری، چهارمین نکته رهبری خطاب به نمایندگان مجلس بود.

ایشان قانون‌گذاری را وظیفه اصلی مجلس، ریل‌گذاری و تهیه نقشه‌راه برای حرکت همه قوا و

مجلس مشاهده کرد. رهبر انقلاب در همین زمینه افزودند: در گذشته کارهای برخی مجالس مورد پسند مردم نبود و به همین علت از چشم مردم افتادند؛ بنابراین تک‌تک نمایندگان باید رفتار، نطق‌ها، مواضع و عملکرد خود را با توجه به ضرورت پاسخگویی تنظیم کنند. همگرایی و تعامل سازنده میان قوا، دومین نکته‌ای بود که رهبر انقلاب به تبیین آن پرداختند.

ایشان گفتند: ارکان مختلف نظام باید یک مجموعه واحد را شکل دهند که تحقق این هدف، نیازمند تعامل و همکاری و حتی گاهی اغماض و چشم‌پوشی است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای انسجام مجموعه ارکان نظام را نیاز کشور و نظام و مردم دانستند و با اشاره به حضور رئیس جمهور منتخب به عنوان نماینده مجلس دوازدهم در این دیدار، افزودند: همچنانکه همیشه مجلس را به تعامل سازنده با دولت‌ها فراخوانده‌ام، به دولت‌ها نیز همکاری با مجالس را سفارش و تأکید کرده‌ام.

رهبر انقلاب، موفقیت آقای پزشکیان در مسائل اقتصادی، فرهنگی، بین‌المللی و دیگر عرصه‌ها را موفقیت همه خواندند و گفتند: باید همه به رئیس جمهور منتخب در ادای وظایف کمک کنیم و از بُن‌دندان باور کنیم که موفقیت ایشان، پیروزی همه ماست.

ایشان با اشاره به ضرورت شنیده‌شدن صدای واحد در مسائل مهم از همه ارکان کشور، افزودند: برخی

گروه‌سیاسی: رهبر معظم انقلاب اسلامی، در دیدار رئیس و نمایندگان مجلس با تبیین ۸ نکته مهم: «ضرورت پاسخگویی مجلس»، «تعامل سازنده مجلس و دولت جدید»، «شنیده‌شدن صدای واحد از ارکان کشور در مسائل مهم»، «حاکمیت اخلاق در میاحثات مجلس و دیگر فعالیت‌های نمایندگان»، «بایدها و نبایدهای قانون‌گذاری»، «نظارت بدون افراط و تفریط»، «فعالیت مؤثر هیأت نظارت بر عملکرد نمایندگان» و «حضور جدی مجلس در مسائل جهانی و سیاست خارجی»، ابراز امیدواری کردند با احساس مسئولیت مشترک رئیس جمهور منتخب و مجلس، کابینه‌ای متشکل از افراد مؤمن، کارآمد، انقلابی، امیدوار به آینده، مشهور به پاکدستی و صداقت، دارای نگرش ملی و برخوردار از اعتقاد عمیق به جمهوری اسلامی تشکیل شود و مسائل کشور و مردم را به پیش ببرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار که اولین دیدار مجلس دوازدهم با ایشان بود، جایگاه مجلس را بسیار مهم و حساس خواندند و افزودند: مجلس برخلاف تصور عمومی فقط پرسشگر نیست بلکه مانند هر نهاد تصمیم‌گیر و اقدام‌کننده باید در قبال وظایف و عملکرد خود در پیشگاه خداوند و در مقابل مردم پاسخگو باشد.

ایشان افزودند: البته برای پاسخگویی مجلس در قبال مردم، سازوکاری نداریم اما می‌توان رضایت یا عدم رضایت مردم را در واکنش آنها به عملکرد

دستگاه‌ها خواندند و افزودند: هدف قانون گذاری باید پیشرفت کشور و خدمت به مردم باشد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر استفاده هرچه بیشتر از کارشناسان، صراحت و تأویل ناپذیر بودن قانون را برای جلوگیری از سوءاستفاده قانون دانان قانون شکن، ضروری دانستند و گفتند: قانون باید با توجه به ظرفیت‌ها و امکانات کشور تصویب شود و قابلیت اجرا داشته باشد.

منطبق بودن قوانین با اسناد بالادستی و خودداری از ایجاد تراکم قوانین دو نکته دیگری بود که رهبر انقلاب در باب قانون گذاری بیان کردند.

رهبر انقلاب همچنین افراط در ارائه طرح برای قانون گذاری را مشکل ساز خواندند و گفتند: قانون اساسی دست مجلس را برای ارائه طرح باز گذاشته اما در این کار طرح باید به حد قناعت اکتفا شود تا باعث تراکم قانون و قرار گرفتن طرح‌های زیاد در صف رسیدگی نگردد. ایشان در تذکری در خصوص موارد اضطراری نیازمند قانون گفتند: گاهی دولت‌ها برای یک کار فوری در زمینه ارتباطات بین‌المللی یا مسائل اقتصادی و سازندگی احتیاج به قانون دارند که در این اینگونه موارد غالباً راه آسان را در پیش می‌گیرند و به دنبال کسب مجوز از رهبری هستند که البته جز در موارد اضطراری مجوز داده نمی‌شود اما بهتر است در موارد اضطراری نیز مجلس در قانون گذاری تسریع کند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به ابلاغ سیاست‌های کلی قانون گذاری در سال‌های قبل، اجرای آن را نیازمند وضع قانون خواندند و افزودند: مجلس هنوز در این زمینه قانون گذاری نکرده و این کار باید زودتر انجام شود. نکته بعدی سخنان رهبر انقلاب، درباره نظارت مجلس بر قوه مجریه با استفاده از ابزارهایی همچون سؤال، تذکر و تحقیق و تفحص بود.

ایشان در این زمینه دو تذکر خطاب به نمایندگان بیان کردند: اول، هدف از نظارت ارتقاء کارآمدی دولت است؛ بنابراین مطلقاً نباید مسائل سیاسی، شخصی و جناحی باعث استفاده از ابزارهای نظارتی شود، و دوم: پرهیز از افراط و تفریط و رعایت انصاف در نظارت.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در توصیه ششم به نمایندگان مجلس دوازدهم گفتند: گاهی با رفتار غلط یک نماینده، همه ۲۹۰ نماینده زیر سؤال می‌روند و کل مجلس از چشم مردم می‌افتد که فلسفه تشکیل هیئت نظارت بر عملکرد نمایندگان پیشگیری این موارد و در صورت رخداد، علاج آنهاست اما آن انتظاری که از این هیئت بود، محقق نشده است.

ایشان در توصیه هفتم، با اشاره به ظرفیت مهم مجلس در زمینه مسائل بین‌المللی و سیاست خارجی، گفتند: مجلس وزنه‌ای سنگین است که دولت‌های دنیا در تعاملات خود از آن استفاده می‌کنند. مثلاً در میز مذاکره، مخالفت مجلس و یا قوانین مصوب را پوشش دفاع و یا توجیه موضع خود قرار می‌دهند.

رهبر انقلاب با اشاره به اینکه مجلس می‌تواند در مسائل خارجی دست دولت را پُر کند، افزودند: از جمله اقدامات خوب و اثر گذار مجلس در زمینه سیاست خارجی قانون اقدام راهبردی مجلس یازدهم است؛ البته بعضی‌ها به این قانون اعتراض و عیب جویی کردند که مطلقاً وارد نیست و تصویب آن قانون، کار بسیار درستی بود.

ایشان انواع نقش آفرینی نمایندگان در تحولات جهانی و دیپلماسی همچون سفرها و ملاقات‌های رئیس و نمایندگان مجلس از جمله حضور مفید رئیس مجلس در اجلاس اخیر بریکس را تأثیر گذار دانستند و گفتند: گاهی حتی یک بیانیه یا نطق نمایندگان در مسائل سیاست خارجی مهم و مؤثر است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، بهره‌برداری دولت‌ها از پشتوانه مجالس را امری رایج در دنیا خواندند و افزودند: یک نمونه قانون جامع تحریم آمریکایی‌ها علیه جمهوری اسلامی معروف به «سی سادا» است که آن را مجلس آمریکا تصویب کرد و رئیس جمهور دموکرات آن زمان که آدم دورو، بَدَل و البته زرنگ‌تر از مسئولان ما بود، آن را امضاء کرد آن هم در حالی که ادعای همکاری و همراهی با ایران را داشت و می‌توانست امضا نکند. ایشان با اشاره به تکرار موضوع تحریم در ایام انتخابات از زبان نامزدها و نمایندگان آنها و در بین مردم، مجلس را در این زمینه دارای امکان فعالیت و نقش آفرینی دانستند و گفتند: ما می‌توانیم تحریم‌ها را با ابزارهای شرافتمندانه بر طرف و بالاتر از آن، خنثی کنیم همچنانکه بارها گفته‌ایم برداشتن تحریم‌ها دستمان نیست و باید برای رفع آنها تدبیر اندیشید اما خنثی سازی تحریم دست ما است و راه‌های خوبی هم برای آن وجود دارد که مسئولین دولتی برخی از آن راه‌ها را رفتند و آثار خوبی هم داشت که در این زمینه مجلس هم می‌تواند نقش آفرینی کند.

نکته هشتم و پایانی رهبر انقلاب در خصوص کار فوری و پیش روی مجلس یعنی رأی اعتماد به کابینه آقای پزشکیان بود.

ایشان تعیین هر چه زودتر کابینه بعد از انجام امور لازم را مفید و ضروری خواندند و گفتند: در این زمینه

هم نمایندگان مجلس و هم رئیس جمهور منتخب و محترم، مسئولیت‌های سنگینی دارند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در خصوص ویژگی‌ها و معیارهای ضروری برای افرادی که وزیر و میدان دار اقتصاد، فرهنگ، سازندگی و تولید خواهند شد، گفتند: کسی را باید میدان دار کرد که امین، صادق، متدین و از بن دندان معتقد به جمهوری اسلامی باشد.

رهبر انقلاب اسلامی افزودند: ایمان یک شاخص مهم است، امید به آینده و نگاه مثبت به افق شاخص مهم دیگر است و به کسانی که نگاهشان به افق تاریک است و معتقدند نمی‌شود کاری کرد، نمی‌توان مسئولیت‌های مهم و کلیدی داد.

ایشان، تشریح، اشتها به صداقت و پاکدستی، نداشتن سابقه سوء، برخورداری از نگرش ملی و غرق نشدن در مسائل سیاسی و جناحی، و کارآمدی راز معیارهای ضروری دیگر برای اعضای کابینه دولت چهاردهم خواندند و گفتند: هم رئیس جمهور منتخب و هم مجلس باید این معیارها را رعایت کنند چرا که یک مسئولیت مشترک در انتخاب مسئولان کشور دارند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ابراز امیدواری کردند که با رعایت این معیارها و ایفای مسئولیت مشترک رئیس جمهور و مجلس، یک هیئت وزیران خوب، کارآمد، متدین و انقلابی انتخاب شود که بتواند مسائل کشور را پیش ببرد.

ایشان در بخش پایانی سخنان مساله غزه را همچنان مساله اول دنیای اسلام دانستند و افزودند: با گذشت ماه‌ها از آغاز جنایت رژیم غاصب خبیث، شور اولیه در محکومیت و مقابله با این جنایات در برخی افراد کم شده اما اهمیت مساله غزه حتی بیشتر از روزهای اول است.

رهبر معظم انقلاب با اشاره به قدرت روز افزون مقاومت افزودند: یک دستگاه بزرگ سیاسی، اقتصادی، نظامی به اسم آمریکا همراه رژیم غاصب صهیونیست با یک گروه کوچک به نام مقاومت می‌جنگند و از آنجایی که این دو خبیث موفق نشده‌اند حماس و مقاومت را از پای در بیاورند بمب‌های خود را در بیمارستان‌ها، مدارس و بر سر کودکان و زنان و مردم مظلوم می‌ریزند. ایشان با اشاره به اینکه امروز مردم دنیا شاهد نهایت جنایت و سب‌ت رژیم غاصب هستند و درباره آن قضاوت می‌کنند خطاب به نمایندگان مجلس افزودند: درباره غزه آرام نگیرید و ساکت نباشید. امروز مصداق مهم فعالیت مجلس در مسائل خارجی و دیپلماسی، مساله غزه است.

«افق تازه» از چشم انداز اقتصاد

کشور در دولت چهاردهم
گزارش می دهد

دوروی سکه اقتصاد در دولت سیزدهم

«اگر دولتی که درآمد نفتی داشته قصد داشته باشد درآمد نفتی را صرف ایجاد زیرساخت‌هایی مانند خطوط ریلی با افزایش سرعت اینترنت کند، در کوتاه‌مدت تأثیر محسوسی ندارد ولی در بلندمدت بر بهره‌وری تأثیر زیادی خواهد گذاشت.» و ادامه داد: «با وجود این، اگر دولت با صرف درآمد نفتی در امور کوتاه‌مدت، بیماری هلندی را تشدید کند و به فرار سرمایه سوبسید بدهد، می‌تواند به راحتی در کوتاه‌مدت نرخ ارز را کنترل کند اما بعد از چند سال با مشکلات بسیار مواجه می‌شود.»

حرکت به سمت یک پرتگاه اقتصادی
این کارشناس اقتصادی درباره کاهش نرخ بیکاری و احساس نشدن تأثیر آن در زندگی مردم نیز تصریح کرد: «در مورد نرخ بیکاری نیز اگر افرادی که در جست‌وجوی شغل هستند، از پیدا کردن کار ناامید شوند، شاهد کاهش نرخ بیکاری خواهیم بود بدون اینکه نرخ مشارکت اقتصادی افزایش پیدا کند.» سعدوندی در پایان خاطر نشان کرد: «بررسی سیاست‌های اقتصادی دولت سیزدهم نشان می‌دهد تک‌تک سیاست‌ها به‌طور منسجم در جهت تعویق بحران و حرکت به سمت یک پرتگاه اقتصادی بوده است. البته این سیاست‌ها، همان سیاست‌های دولت تدبیر و امید بوده که در دولت سیزدهم نیز ادامه پیدا کرده است.»

نباید در شرایط انتقالی، ارز کالاهای اساسی حذف

مردم این بهبود را در زندگی و معیشت خود حس نمی‌کنند؟

سرکوب آمارهای اقتصادی در کوتاه‌مدت در همین ارتباط یک کارشناس در گفت‌وگو با تجارت نیوز اذعان داشته: «مساله اینجاست که می‌توان در کوتاه‌مدت متغیرهای اقتصادی را دستکاری کرد. این موضوع بدان معنا نیست که آمارها دستکاری شده‌اند بلکه منظور این است که به عنوان مثال دولت می‌تواند در کوتاه‌مدت تورم را کنترل کند و این کنترل موقت بعداً به ضرر اقتصاد کشور خواهد شد و وضعیت اقتصادی را بدتر خواهد کرد.»

او همچنین در این باره گفت: «مثلاً دولت می‌تواند جلوی رشد نقدینگی را به صورت مصنوعی و با فشار بر بانک‌ها و کاهش عرضه اعتبارات در بخش خصوصی کاهش دهد و به این ترتیب، تورم را نیز به‌طور موقت کنترل کند. این در حالی است که برای کنترل تورم نیاز است مساله کسری بودجه دولت حل شود. هنگامی که این کار انجام نشود، انتظارات تورمی بالا می‌ماند و میزان تورم تنها به صورت مصنوعی کاهش پیدا خواهد کرد. در نهایت این سیاست شکست می‌خورد و تورم با نرخ‌های بالاتر بازمی‌گردد. این اتفاق در سال‌های ۹۴ تا ۹۶ هم به وقوع پیوسته بود و شاهد بودیم نرخ تورم از سال به‌طور مجدد ۹۷ بالاتر رفت.»

درآمد نفتی باید صرف ایجاد زیرساخت شود
سعدوندی در مورد رشد اقتصادی نیز توضیح داد:

گروه اقتصادی: در حالی که به پایان کار دولت سیزدهم نزدیک می‌شویم اما و اگرهای بسیاری پیرامون نحوه عملکرد این دولت علی‌الخصوص در حوزه اقتصادی به گوش می‌رسد.

اینکه دولت چهاردهم در چه شرایطی براساس امور پاستور قرار می‌گیرد در حال حاضر محل مناقشه بین کارشناسان است. بطوریکه بعضی معتقدند که دولت چهاردهم اسب زین شده را تحویل می‌گیرد و بعضی نیز اذعان دارند که بسیاری از سیاست‌های اقتصادی دولت سیزدهم شکست خورده بود و دولت چهاردهم کار سختی پیش رو خواهد داشت. از طرفی نگاهی به روند متغیرهای اقتصادی در طول فعالیت دولت سیزدهم حاکی از آن است که بیشتر آمارهای اقتصادی در طول این سه سال بهبود پیدا کرده‌اند.

داده‌های مراجع آماری رسمی نشان می‌دهد در این مدت نرخ رشد نقدینگی کاهش یافته، نرخ تورم افت کرده، نرخ بیکاری عقب‌نشینی کرده و رشد اقتصادی نیز افزایش یافته است. از همین روی، حالا در روزهای پایانی فعالیت دولت سیزدهم، بسیاری از رسانه‌های نزدیک به دولت، با اتکا به همین آمارها، ادعا می‌کنند دولت سیزدهم، اقتصاد را در وضعیت مطلوبی به دولت پزشکیان می‌سپارد. در این میان، پرسش مهم اما آن است که در این شرایط که آمارها همگی از بهبود وضعیت اقتصادی ایران حکایت دارند، چرا

می‌شد

در همین حال ارسالان قاسمی رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق تعاون ایران نیز درباره اثر حذف ارز ترجیحی کالاهای اساسی بر قیمت‌ها به اقتصاد آنلاین، گفت: این اقدام سیاست درستی است اما نباید در شرایط انتقالی این کار را می‌کردند ولی به هر حال انجام شده است. وی با اشاره به اینکه درباره این اقدام دولت سیزدهم دوسناریو وجود دارد، افزود: در حالت خوش‌بینانه دولت سیزدهم می‌خواهد بار دولت چهاردهم را سبک کند و حالت بدبینانه این است که دولت سیزدهم می‌خواهد یک چاله برای دولت چهاردهم بکند. قاسمی ادامه داد: با هر هدفی که این اقدام انجام شده است، باید در نظر داشته باشیم که رئیس‌جمهور منتخب در مناظرات به صراحت اعلام کرده است که به سمت ارز تک نرخی حرکت می‌کند. چند روز پیش در دیدار با اصناف گفته است که فقط می‌خواهیم موانع راز را سر راه فعالان اقتصادی برداریم. وی اضافه کرد: در دیدار روز شنبه پزشک‌های با اعضای سه اتاق هم یکی از درخواست‌های فعالان بخش خصوصی تک نرخی کردن ارز بود. ضمن اینکه پزشک‌های علاوه بر بیانیه سیاسی که داده بود، بیانیه اقتصادی هم داده است. در این بیانیه او حذف ارز ۴۲۰۰

تومانی در دولت رئیسی را اقدامی مثبت ارزیابی کرده است.

ارز ترجیحی به اهداف نرسید

رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق تعاون ایران یادآور شد: اکنون که ارز ترجیحی وجود دارد و نهاده‌ها با ارز ترجیحی تأمین شده و بخش کشاورزی از این ارز بهره برده است، آیا قیمت‌ها تغییری کرده است؟ تاکنون قیمت‌ها به نفع مصرف‌کننده نبوده است. وی اضافه کرد: سود این توزیع ارز را دلال، واسطه و واردکننده برده است. ارز ترجیحی با این هدف توزیع شد که قیمت‌ها ثابت بماند. تأمین کالای اساسی مشکل پیدا نکند و با قیمت مناسب به دست مصرف‌کننده برسد. اما این ارز به هیچ‌کدام از اهداف نرسیده است. قاسمی گفت: ارز ترجیحی باعث شده است که رانت برای واردکنندگان به وجود بیاید و این واردکنندگان، عملاً بخش کشاورزی را در گرو خود گرفته‌اند. وی درباره اثر یکسان‌سازی نرخ ارز بر جهش قیمت‌ها گفت: جهش قیمت بیشتر از این؟ وقتی گوشت با ارز ترجیحی یا نیمایی می‌آید، باید حداکثر ۲۹۰ هزار تومان به دست مصرف‌کننده برسد اما نرخ آن بیش از ۷۰۰ تا ۸۰۰ تومان است. رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق تعاون ایران بیان کرد: قیمت گوشت گوسفند در

بازارهای جهانی پنج تا پنج و نیم دلار است. با ارز بازار آزاد نرخ هر کیلوگرم گوشت حدود ۳۳۰ هزار تومان خواهد بود. چرا باید به قیمت ۸۰۰ هزار تومان به دست مصرف‌کننده برسد.

خروج افراد دارای رانت از چرخه واردات

قاسمی گفت: با سیاست تک نرخی کردن ارز، کسانی که از رانت استفاده می‌کنند، عملاً از چرخه خارج می‌شوند و دیگر واردات برای آن‌ها نمی‌صرفد. وقتی فعالیت واردات برای آن‌ها نصرفید، از چرخه واردات کنار می‌روند و کسی که واردکننده واقعی است، می‌تواند محصول به بازار وارد کند و رقابت ایجاد می‌شود. این در حالی است که اکنون اگر رابطه و آشنا نداشته باشید، ارز ترجیحی به شما نمی‌دهند. وی درباره این پرسش که آیا ارز کافی به دلیل تحریم‌ها در اختیار داریم، این‌گونه توضیح داد: حجم تجارت غیر نفتی مان سالانه حدود ۱۰۰ تا ۱۱۰ میلیارد دلار است. کل نیاز ما برای کالاهای اساسی حداکثر ۱۵ میلیارد دلار است. رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق تعاون ایران گفت: هشت میلیارد دلار را خود بخش کشاورزی صادر می‌کند و هفت میلیارد دلار دیگر کم داریم که این میزان را در ۱۱۰ میلیارد دلار درآمد و با قیمت آزاد، به راحتی به ما می‌دهند.

یک کارشناس اقتصادی در گفتگو با «افق تازه» چالش‌های
پیش روی دولت چهاردهم را تشریح کرد

راهکارهای جبران کسری بودجه

فاطمه میرزایی دخت
روزنامه‌نگار

دستور کار خود قرار دهد؛ به طوری که در گام اول، خودروهای هیبریدی و در گام دوم، خودروهای برقی را جایگزین خودروهای فعلی کند که این موضوع، مشروط بر فراهم کردن زیرساخت‌هاست. در نتیجه، برای این منظور باید در صدد جذب سرمایه‌گذار خارجی برآید که البته این اقدام هم با دشواری‌های خاص خود همراه است.

محمدصادق میرزایی با اشاره به موضوع کسری بودجه و علل آن به عنوان یکی از چالش‌های دولت چهاردهم گفت: زمانی که هزینه‌های دولت از درآمدش بیشتر شود در اصطلاح می‌گوییم کسری بودجه دارد. در حقیقت، دولت یک سری منابع دارد که از آن‌ها کسب درآمد می‌کند که یکی از آن‌ها گرفتن مالیات است و اگرچه منبع خوبی نیست ولی بیشترین درآمد دولت حاصل از مالیات است. البته منابع دیگری مثل گمرک، نفت و گاز، فروش اوراق و واگذاری شرکت‌های دولتی و... نیز، وجود دارند. اما دولت یک سری هزینه‌ها دارد که از آن جمله می‌توان به پرداخت حقوق کارکنان و تأمین بودجه صندوق‌های بازنشستگی و بازپرداخت سود اوراق اشاره کرد. این استراتژیست مالی تصریح کرد: نکته حائز اهمیت این است که کسری بودجه در

اصلی دولت چهاردهم باشد و با توجه به این که در حال حاضر نیز، با قطعی گاز و برق در صنایع؛ هم در زمستان و هم در تابستان روبرو هستیم توجه به سرمایه‌گذاری در حوزه‌های نفت و گاز می‌تواند به صنایع کشور ما بسیار کمک کند. این استراتژیست مالی با اشاره به افزایش مصرف و قیمت حامل‌های انرژی مثل بنزین و گازوئیل ادامه داد: رشد حامل‌های انرژی در سال‌های گذشته به ویژه در دولت سیزدهم به گونه‌ای بوده است که مصرف بنزین و گازوئیل بیش از دو برابر رشد کرده و تورم، بالای ۴۰ درصد بوده و قیمت خودرو افزایش پیدا کرده و جایگزینی خودرو نیز، بسیار سخت شده است. زیرا با توجه به مستهلک‌تر شدن خودرو که مصرف انرژی بالایی دارد قیمت آن نیز، افزایش پیدا کرده در حالی که نرخ بنزین در این سال‌ها ثابت بوده است؛ بنابراین دولت چهاردهم چاره‌ای ندارد جز این که قیمت حامل‌های انرژی را افزایش دهد. یعنی این مسئله که گفته می‌شود قیمت بنزین بیشتر خواهد شد بدون دلیل نیست و این اتفاق خواهد افتاد. زیرا مسیر بنزین به سمت گران شدن خواهد رفت. اما دولت برای این منظور باید اقدامات دیگری انجام دهد. به طور مثال؛ جایگزینی خودرو را در

این استراتژیست مالی با اشاره به موضوع ناترازی در گاز و نفت و حامل‌های انرژی تصریح کرد: ما می‌توانیم توجه زیادی به مسئله ناترازی انرژی داشته باشیم چرا که دولت آینده، چالش زیادی با آن خواهد داشت. زیرا در سال‌های گذشته، مصرف انرژی در کشور ما در مقایسه با دنیا بالاتر بوده است؛ به طوری که اگرچه تقریباً هر سال، ۵/۶ درصد انرژی مصرف کرده‌ایم ولی در تولید گاز و به ویژه نفت، به هیچ عنوان رشد خوبی نداشته‌ایم و در این حوزه نیز، سرمایه‌گذاری نشده است و در واقع، به آن صورت که باید، سرمایه‌گذار خارجی جذب نکرده‌ایم. در نتیجه، به ارتباط با کشورهای دیگر و جذب سرمایه‌گذار خارجی و به طور کلی، فرد سرمایه‌گذاری نیاز داریم که در ازای این کار، برایش مقرون به صرفه باشد تا حداقل ۱۰ درصد سود را از طریق سرمایه‌گذاری دلاری خود دریافت کند و این‌ها از مسائل بسیار مهمی هستند که باید مورد توجه ویژه قرار بگیرند.

محمدصادق میرزایی تأکید کرد: ما کاهش بیش از ۳۰ درصدی را در زمینه سرمایه‌گذاری در حوزه‌های نفت و گاز داشته‌ایم که اصلاً نمی‌توان از این موضوع به سادگی گذشت و به همین دلیل، توجه به آن باید جزء اولویت‌های

کشور دلایل متعددی دارد. زیرا ساختار مالیاتی ما دارای ضعف و اشکالاتی است و از آن جایی که امکان دارد هزینه‌های تأمین اجتماعی و نظامی افزایش پیدا کنند همین موضوع می‌تواند به کسری بودجه، بیشتر دامن بزند. علاوه بر این، یارانه‌های که دولت به صنایع مختلف به ویژه در زمینه گاز می‌دهد خودش می‌تواند یکی از دلایل افزایش کسری بودجه باشد ولی از موارد مهم دیگر می‌توان به کم بودن تولید ناخالص داخلی اشاره کرد که درآمد دولت را کم می‌کند. محمدمصدق میرزایی تأکید کرد: دولت‌ها برای جبران کسری بودجه پول چاپ می‌کنند که این اقدام باعث افزایش نقدینگی می‌شود و در این میان، عامل رشد دلار و تورم، نقدینگی است. نامزدها در مناظره‌های انتخاباتی می‌گفتند که برای کنترل تورم، نرخ ارز را کنترل خواهند کرد. اما از آن جایی که هر دو این موارد، نتیجه هستند چنین اقدامی باعث ارتباط دو نتیجه با یکدیگر خواهد شد در حالی که باید بدنبال علل آن‌ها بود که چیزی جز نقدینگی و کسری بودجه نیست؛ بنابراین اگر دولت بخواهد به کنترل تورم بپردازد باید بدنبال کسری بودجه و عامل نقدینگی باشد. این استراتژیست مالی با اشاره به برخی از

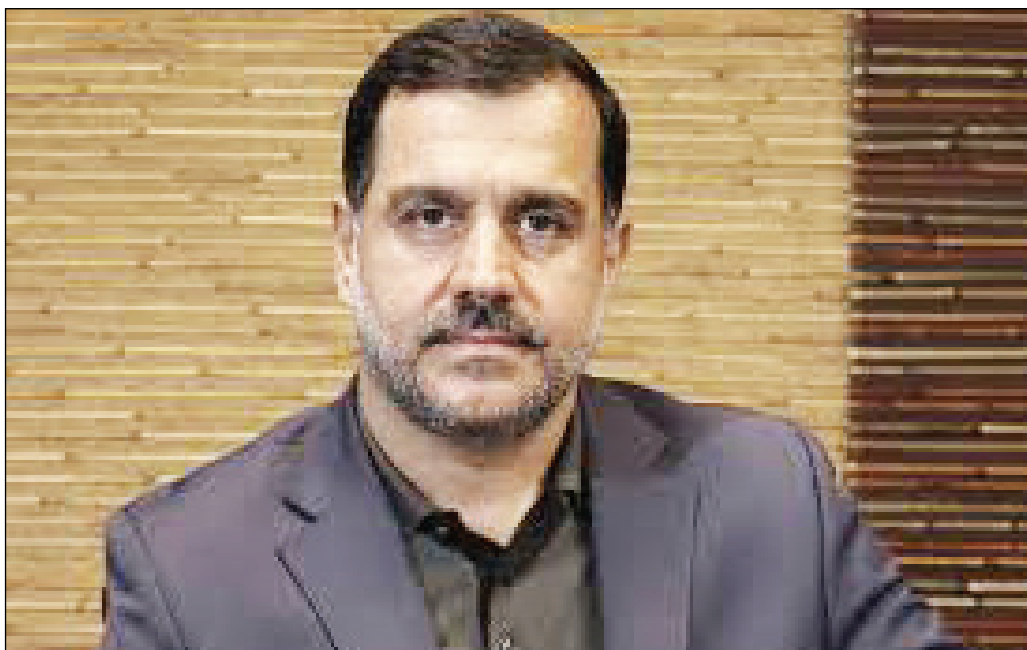
راهکارها برای جبران کسری بودجه گفت: یک سری راهکارها برای این منظور وجود دارند که از آن جمله می‌توان به استقرار دولت از بانک مرکزی اشاره کرد که این خودش، نقدینگی را بالا می‌برد و به تورم دامن می‌زند و مورد بعدی، فروختن اوراق دولتی است که نرخ بهره را افزایش می‌دهد و اثرات منفی بر بازارها دارد و به بخش سرمایه‌گذاری خصوصی آسیب جدی وارد می‌کند. گاهی برای جبران کسری بودجه از مؤسسات بین‌المللی و بانک‌های دیگر وام یا

اوراق گرفته می‌شود که این موضوع نیازمند رفع تحریم‌ها و شفافیت مالی و امضای قراردادهای مربوطه است. علاوه بر این، فروش دارایی‌های دولت از دیگر موارد مهم است. در حقیقت، دولتی که سعی کند کوچک شود بدین معناست که راه درستی را در پیش گرفته است و مردم هم، در این مسیر می‌توانند به دولت کمک کرده و از آن حمایت کنند. در نتیجه، امیدوارم رئیس‌جمهور منتخب و کابینه دولت چهاردهم سعی‌شان بر این باشد که دولت را تا حدی کوچک‌تر کنند. زیرا مانور دادن فقط روی مالیات شاید راه حل مناسبی برای جبران کسری بودجه در شرایط فعلی نباشد و در مقابل، فروش دارایی‌های دولت گزینه بهتری برای این منظور باشد. محمدمصدق میرزایی خاطر نشان کرد: از سال‌های گذشته تا کنون، بدهی دولت به بانک‌ها افزایش پیدا کرده و در این میان، جمعیت کشور نیز به سمت پیر شدن رفته و باعث افزایش تعداد بازنشستگان شده و پرواضح است که این موضوع، موجب بالا رفتن مخارج شده است. به همین دلیل، دولت چهاردهم باید ریسک کند و اصلاحات اساسی را در کسری بودجه کشور به وجود آورد تا بتواند اقدامات موثری برای این منظور انجام دهد.

از سال‌های گذشته تا کنون، بدهی دولت به بانک‌ها افزایش پیدا کرده و در این میان، جمعیت کشور نیز به سمت پیر شدن رفته و پرواضح است که این موضوع، موجب بالا رفتن مخارج شده است. به همین دلیل، دولت چهاردهم باید ریسک کند و اصلاحات اساسی را در کسری بودجه کشور به وجود آورد تا بتواند اقدامات موثری برای این منظور انجام دهد.

یک کارشناس نظام بانکی در گفتگو با «افق تازه» مطرح کرد فعالیت بانک‌های خصوصی از تهدید تا فرصت

زینب فدایی

عوامل تورم ریشه‌های یک‌صدساله و پنجاه ساله دارد بنابراین نمی‌توانیم با چنین اقتصادی بلافاصله مثل یک اقتصاد توسعه یافته عمل شود و اجازه داده شود بانک‌های خصوصی هم برای تشدید رقابت و کاهش هزینه‌های عملیاتی پول و نقدینگی وارد صحنه شوند که مطمئناً یک توقع نابجا است که تا الان محقق نشده و در آینده هم نخواهد شد، چنانچه که تا الان هم اینگونه بوده است.

دهه‌های گذشته تا حال حاضر اتفاق افتاده نشان داده که نه تنها در گذشته حتی الان هم این کارکرد توسط بانک‌های خصوصی در ایران دور از انتظارات مطلوب بوده است و عملاً محقق نشده و در آینده قابل پیش‌بینی نیز نخواهد شد. این کارشناس بانکی درباره این که بانکها در اقتصاد هر کشوری آیا فرصت هستند یا تهدید، افزود: بستگی به شرایط اقتصاد آن کشور دارد. در اقتصاد ایران بعضاً برخی

غلامحسین تقی نتاج تاکید کرد: فعالیت‌های بانک‌های خصوصی در ایران بیشتر یک تهدید است و هرچه این فعالیت ادامه پیدا کند این تهدیدها بیشتر و آثار مخرب آن غیرقابل جبران خواهد شد. غلامحسین تقی نتاج کارشناس و مدیر نظام بانکی در گفتگو با «افق تازه» درباره این که آیا بانک‌های خصوصی می‌توانند برای کشور و اقتصاد ملی فرصت باشند گفت: آنچه که در قالب روند شاخص‌های اقتصادی در طی

هم سنگینی می‌کند به نحوی که کمر آنها را خورد کرده است. وی با بیان این که شاید خصوصی‌سازی بانکها بتواند در یک اقتصاد سرمایه‌داری موجب شکوفایی اقتصادی شود گفت: امانه برای مقطع زمانی که در آن قرار داریم و نه برای اقتصاد ایران با ویژگی‌های خاصی که در دهه‌های اخیر با آن مواجه بوده است؛ نه برای اقتصاد ایران با این شرایط تحریمی جدی که بر آن حاکم است و اقتصاد پولی ما را مثل بقیه بخش‌های اقتصادی

تقی نتاج ادامه داد: آنچه در پنج دهه گذشته در اقتصاد پولی ایران اتفاق افتاده نقدینگی قابل توجهی در قالب خصوصی‌سازی بانکها در اختیار تعداد معدودی افراد قرار گرفته است. بانکداران خصوصی از تمرکز نقدینگی و ذخیره‌سازی نقدینگی برای اجرای منویات و مأموریت‌های اقتصادی و انتفاعی مورد نظر خود استفاده کردند و بار تورمی چنین انتفاع‌ها و سودخواهی افسارگسیخته آنان بر دوش آحاد جامعه سنگینی کرده و هنوز

از یک اقتصاد طبیعی خارج کرده است. این کارشناس اقتصادی تاکید کرد: با اطمینان بگویم که فعالیت‌های بانک‌های خصوصی در ایران بیشتر یک تهدید بوده و هست و هر چه این فعالیت ادامه پیدا کند این تهدیدها بیشتر و آثار مخرب آن غیر قابل جبران تر خواهد شد و بهتر است هر چه سریعتر برای آن تدبیری شود و این روند فسادزایی و تعمیق و توسعه نقدینگی ناسالم در ایران متوقف شود. بانک‌ها باید به بانک‌های تراز و سالم تبدیل شوند این کارشناس اقتصادی درباره تحقق شعار سال با کمک بانک‌ها گفت: بانک‌هایی که خودشان ناتراز هستند چگونه می‌توانند به جهش تولید با مشارکت مردم کمک کنند. بانک‌های ناتراز خود عملی بر ناترازی بخش‌های مختلف اقتصاد از جمله انرژی و کالاهای اساسی و خدمات نیروی انسانی هستند بنابراین با نقدینگی ناسالم تراز نخواهد شد. تقی نتاج افزود: تداوم فعالیت‌های بانک‌های ناتراز که با استفاده از کانال اضافه برداشت از بانک مرکزی ادامه حیات می‌دهند و اضافه برداشت یعنی تزریق پول پر قدرت در اقتصاد ملی که حتماً موجب تورم بالاتری می‌شود. بنابراین آن چیزی که قبل از کمک بانک‌ها به تحقق شعار سال باید به آن پرداخته شود سالم سازی خود بانک‌ها است. البته این کار محقق نخواهد شد تا زمانی که اجازه داده شود بانک مرکزی با اشرافی که در این موضوع دارد بتواند این مساله را سر و سامان دهد و ساماندهی بانک‌ها را هر چه سریعتر عملیاتی کند. وی ادامه داد: مساله دیگری که در کنار سالم سازی بانک‌ها باید به آن توجه شود جلوگیری از تحمیل هزینه‌های بخش عمومی یا دولتی به مؤسسات بانکی و پولی است. دستگاه‌های اجرایی و مؤسسات اقتصادی و خدمات دولتی که در قانون پیش بینی شده و در حال فعالیت هستند باید هزینه و مخارج آن در قالب قانون بودجه سالانه تأمین شود طبیعی است استفاده از بقیه منابع که همه دولت‌ها از آن استفاده کرده‌اند باعث شده که هر ساله با حجم سنگین تورم ناشی از افزایش هزینه‌های دولتها مواجه بوده باشیم. این کارشناس اقتصادی گفت: آن چیزی که

مهمتر از مشارکت بانک‌ها برای تحقق جهش تولید با مشارکت مردم است در چه اول تلاش کنیم بانک‌ها را به بانک‌های تراز و سالم تبدیل کنند. تا زمانی که این کار نشود نمی‌توان از بانک‌های با نقدینگی ناسالم توقع داشت که بتوانند به جهش تولید کمک کنند. وی تاکید کرد: اگر قرار است که شعار سال تحقق پیدا کند هزینه‌ها و مخارج دولت باید در قانون بودجه سالانه دیده شود یعنی باید برنامه‌هایی تدوین شود و در قالب بودجه‌های سالانه نقدینگی آن‌ها تأمین و در اختیار فعالان اقتصادی در لایه‌های کوچک، متوسط و بزرگ قرار بگیرد. هر چه سریعتر ساماندهی بانک‌ها محقق شود این کارشناس اقتصادی درباره مهمترین اولویت دولت چهاردهم گفت: مهار تورم افسار گسیخته‌ای که در اقتصاد ملی وجود دارد. توری که در اقتصاد وجود دارد بخشی از آن مزمن است که ریشه کهن دارد. این که توقع داشته باشیم تورم مزمنی که در نرخ تورم سالانه نهفته است در کوتاه مدت مرتفع شود توقع به جایی نیست. بخش دیگری از تورم هم ریشه‌های سیاسی و ریشه در مباحث روابط بین المللی کشور دارد و تا زمانی که مرتفع نشود به حیات شوم خود در نرخ تورم سالانه کشور ادامه خواهد داد. وی با بیان این که آن چیزی که در قالب ظرفیت‌های داخلی اقتصاد ملی برای مهار تورم وجود دارد گفت: می‌شود تورم را حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد صورت مدیریت صحیح و در میان مدت مهار کرد. تقی نتاج با بیان این که ضرورت تسریع در ساماندهی بانک‌ها و مهار عملکرد بانک‌های خصوصی که تداوم فعالیت آنها در راستای منافع عمومی جامعه نیست گفت: مواردی که به صورت مشخص می‌توانیم بگویم حتماً در لایه قانون گذاری در قوه مقننه و قوه مجریه با هماهنگی یکدیگر سعی کنند ساماندهی بانک‌ها محقق شود و در مرحله بعد این موضوع را از طریق خود قرار دهند که هزینه‌های بخش دولتی را از طریق بانک‌ها یا بانک مرکزی یا صندوق توسعه ملی تأمین کنند چرا که هر کدام از این مجموعه‌ها کارکردهای اصولی خود را دارند و هر گاه کارکرد غیر اصولی موجب تبعات منفی از جمله تورم

افسار گسیخته برای اقتصاد ملی خواهد شد. این کارشناس اقتصادی افزود: یکی از ابتکارانی که دولت چهاردهم می‌تواند انجام دهد این است که اجازه ندهد این روند ناصحیح همانند گذشته ادامه پیدا کند چرا که این گونه تأمین هزینه‌های بخش عمومی صرفاً کار کرد آرامبخش کوتاه مدت یک یا دو ماهه دارد و در ماه‌های بعد با حجم سنگین تر و با نرخ‌های تورم بالاتر خود نمایی می‌کند. نرخ سود بانکی بالا از عوامل تورم است وی در پایان گفت: همه مسائل را نمی‌شود یکجا حل کرد و در هر دولتی هر کدام از موضوعاتی که صحبت شد می‌تواند به عنوان یک اولویت مدنظر قرار بگیرد. اما آنچه به تیم اقتصادی دولت چهاردهم توصیه می‌کنم این است که اقتصاد ایران اقتصاد بانک محور است و این جزو واقعیت‌های اقتصاد ایران است بنابراین نرخ سود بانکی در اقتصاد بانک محور چه در قالب سپرده و چه تسهیلات اثر تعیین کننده بر سایر متغیرهای اقتصاد دارد. اگر بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر پولی این کنترل و مراقبت را انجام ندهد همین شرایط افسار گسیخته‌ای که الان شاهد آن هستیم تداوم خواهد یافت. این کارشناس اقتصادی افزود: در کنار این بحث، تحمیل هزینه‌های بخش دولتی به نظام بانکی است که موضوع انتشار اوراق بانکی به نظام بانکی شاهد بودیم که نمونه‌ای از تصمیم گیری‌های عجیب و خلق الساعه است و در اقتصاد ملی ایران جای تأسف دارد بنابراین تیم اقتصادی دولت چهاردهم این نابسامانی را مرتفع کند چرا که مدت زیادی نیست که نرخ سود بانکی بالا در کشور حاکم شده است، در همین سلهای اخیر نظام بانکی به تدریج در حال کاهش نرخ سود بانکی بود و تا حدود ۱۶ درصد کاهش یافته بود. وی ادامه داد: نرم سود بانکی بالا منجر به تسریع افزایش حجم نقدینگی شده و می‌شود و این به عنوان یکی از عوامل اصلی تورم در اقتصاد ایران است که هر چه سریعتر باید برای آن تدبیر شود. تقی نتاج گفت: اولویت بعدی دولت چهارم تک نرخی کردن ارز است و این اقدام را باید در دوره زمانی میان مدت انجام دهد که اگر بخواهند فوری انجام دهد دوباره یک تورم کمر شکن بر اقتصاد ملی تحمیل می‌شود.

«افق تازه» از بحران بدمسکنی در کشور گزارش می دهد

رکورد زنی فقر مسکن در ایران

بازار مسکن ایران سالهاست که با چالش های فراوانی مواجه است و در این بین مردم بیشترین متضرران این بازار هستند.

به گزارش «افق تازه»، آمارها نشان می دهد که قیمت مسکن در ایران طی امسال رکورد شکنی کرده است بطوریکه بسیاری از مردم توان خرید خانه را ندارند. گرانی مسکن طی این سالها باعث شده که مردم به حاشیه شهرها روی آورند و در این بین باتوجه به افزایش بی رویه قیمت مسکن اجاره بها نیز افزایش پیدا کرده است.

بر اساس آمارهای منتشر شده قیمت هر متر مسکن در تهران، بیش از ۷ برابر حداقل دستمزد یک کارگر است! ۷ ماه دستمزد کامل و دست نخورده یک کارگر فقط یک متر مربع مسکن در تهران می شود آن هم در یک محله ضعیف و یا متوسط!

محیا سادات بهره دار

گذشته در ماه مشابه، (آذر ۱۳۹۶)، بیش از ۸۴۴ درصد افزایش یافته است. تورم ۸۴۴ درصدی مسکن آنهم فقط در طول ۵ سال، یک رکورد بی سابقه از گرانی ضروری ترین مایحتاج زندگی خانوارها یعنی مسکن در طول تاریخ رسمی کشور است.

گزارش مرکز پژوهش های مجلس تاکید می کند «تورم بالا، بی ثباتی متغیرهای اقتصادی و افت درآمد سرانه» در کنار جهش تاریخی قیمت مسکن و البته پافشاری سیاستگذار بر «سیاست نادرست برای تأمین مسکن» دست به دست هم دادند تا «دسترسی اقشار کم درآمد به مسکن مناسب، قطع شود» و رفاه ملکی کل خانوارها آسیب ببیند. در این گزارش، سیاست های دولت ها در حوزه مسکن که محدود به طرح های مختلف ساخت مسکن است، «شکست خورده» توصیف شده است؛ برای اثبات این ادعا که طرح های ساخت مسکن از جمله مسکن امید و مسکن ملی هیچ زمان نتوانستند به خانه دار شدن دهک های فرودست کمک کنند، نیاز نیست راه دور و درازی برویم، فقط ذکر یک نمونه ساده به عنوان شاهد ادعا کفایت می کند؛ در محاسبه بازپرداخت تسهیلات ۷۰۰ میلیون تومانی طرح دولت سیزدهم

مرکز پژوهش های مجلس نشان می دهد نرخ بدمسکنی ۵۵ درصدی بیشترین میزان سطح فقر مسکن تا کنون است. بدمسکنی در سال ۸۴ شامل ۲۴ درصد کل خانوارهای ایرانی بود و این میزان در ابتدای دهه ۹۰ معادل ۳۳ درصد خانوارها، در سال ۹۸ معادل ۳۶ درصد و در سال ۱۴۰۰ تا ۵۵ درصد افزایش یافته است و بعد از آن نیز با شیب بسیار تند صعود کرده است.

برای مثال قیمت هر متر مربع مسکن در شهر تهران در آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ۵ سال

«فقر مسکن» در ایران رکورد زده است؛ بدمسکنی به بدترین وضعیت در دهه های اخیر رسیده است و طبق آنچه داده های رسمی و گزارش های گویند، سیر سقوط شهروندان از ارتفاع بلند مسکن شایسته از سال ۱۴۰۰ به شیوه ای جدی کلید خورده است. طنز تلخ ماجرا در این است که این رکورد عجیب بدمسکنی در دولتی اتفاق افتاده که قرار بود سالی یک میلیون مسکن برای شهروندان بسازد و حالا افتخارشان این است که ۷۰ هزار کارگر را خانه دار کرده اند، هر چند در این آمار هم جای شک و شبهه بسیار است، کارگران با این طرح های لیبرالی مسکن، هرگز نمی توانند خانه دار شوند چون استطاعت شرکت در طرح هایی را ندارند که باید آورده سنگین داشته باشی و هر ماه بیش از ۱۰ میلیون تومان قسط بانک پردازی.

بپردازیم به گزارشی که مرکز پژوهش های مجلس، ۳۰ اردیبهشت سال جاری از وضعیت وخیم مسکن در کشور تهیه و منتشر کرده است. بر اساس این گزارش، «بیش از نیمی از خانوارهای ایرانی در بدمسکنی به سر می برند؛ بدمسکنی در اوایل دهه ۹۰ معادل ۳۳ درصد بوده اما در پایان این دهه به ۵۵ درصد رسیده است». نتایج بررسی جدید

گزارش مرکز پژوهش های مجلس تاکید می کند «تورم بالا، بی ثباتی متغیرهای اقتصادی و افت درآمد سرانه» در کنار جهش تاریخی قیمت مسکن و البته پافشاری سیاستگذار بر «سیاست نادرست برای تأمین مسکن» دست به دست هم دادند تا «دسترسی اقشار کم درآمد به مسکن مناسب، قطع شود» و رفاه ملکی کل خانوارها آسیب ببیند.

تحت عنوان «نهضت ملی مسکن» به این نتیجه می‌رسیم که متقاضی باید در دوره ۲۰ ساله ماهانه ۱۰ میلیون و ۸۰۳ هزار تومان اقساط پرداخت کند. کل بازپرداخت وام مذکور در سال بیستم حدود ۲ میلیارد و ۵۹۳ میلیون تومان خواهد بود. در واقع سود این تسهیلات حدود یک میلیارد و ۸۹۳ میلیون تومان است.

به گفته پرویز زعیمی، فعال صنفی کارگران ایران پوپلین رشت، مردم عادی و مزدبگیران که از پس پرداخت اجاره خانه نه تنها در تهران که در شهرستان‌ها هم بر نمی‌آیند، چطور می‌خواهند هر ماه نزدیک ۱۱ میلیون تومان قسط بانک نهضت ملی مسکن را بپردازند! او ادامه می‌دهد: فرض کنید کارگری ماهی ۱۸ میلیون تومان حقوق می‌گیرد، این کارگر کف‌بگیر هم نیست و یک کارگر متخصص است؛ خب در بهترین حالت، بایستی ماهی ۱۰ تا ۸ میلیون تومان برای اجاره یک آپارتمان ۷۰ متری بپردازد و باز هم در بهترین حالت ماهی ۸ تا ۱۰ میلیون تومان برایش می‌ماند که با آن نمی‌تواند یک سفره ساده برای خانواده

فراهم کند؛ این کارگر سایر سطوح که دستمزدش در قیاس با حداقل‌بگیران خیلی بهتر است، چطور در طرح نهضت ملی مسکن شرکت کند و ماهی ۱۱ میلیون تومان قسط بانک بدهد، چه فکری با خودشان کرده‌اند؟! گفتار و رفتار دولت سیزدهم در

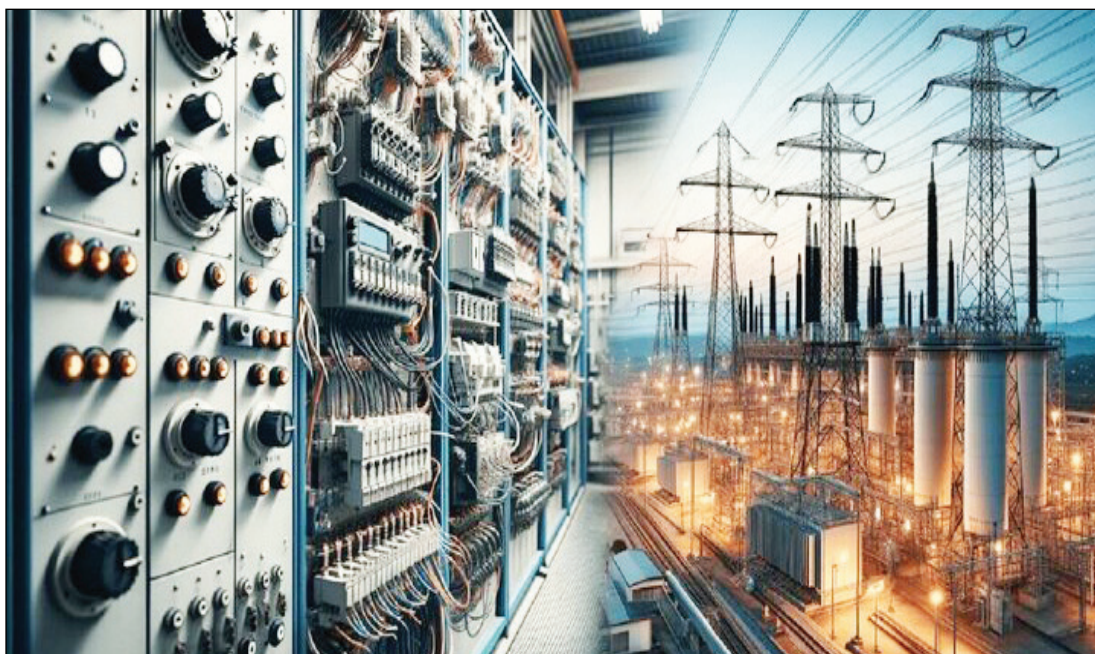
حوزه تأمین مسکن به خصوص برای محرومان و دهک‌های فرودست، دچار یک تناقض ساختاری بوده است؛ ادعای تأمین سالی یک میلیون مسکن برای بی‌خانه‌ها داشتند اما در عمل نه تنها این شعار عملی نشد که قدرت خرید مسکن به شدت سقوط کرد و به پایین‌ترین میزان در طول تاریخ رسید. حالا زمان انتظار برای خانه‌دار شدن مزدبگیران به ۵۰۰ سال و حتی بالاتر رسیده است. به گفته مجید گودرزی، کارشناس اقتصاد مسکن، «در سال‌های اخیر هیچ کدام از مولفه‌های مسکن تقویت نشده‌اند؛ به عنوان مثال جمع دستمزد و حق مسکن بالای ۵۰۰ سال کفاف خرید یک واحد مسکونی ۷۵ متری را نمی‌دهد». شوخی نیست، زمان انتظار صاحب خانه شدن کارگران ۵۰۰ سال است! مدتی است که قیمت هر متر مربع مسکن در شهرهای مختلف و از جمله تهران، مرزهای تحمل را پشت سر گذاشته است؛ داده‌های بازار نشان می‌دهد که در تیرماه امسال، قیمت هر متر مربع مسکن در تهران، میانگین ۸۶ میلیون تومان بوده است.

ه گفته مجید گودرزی، کارشناس اقتصاد مسکن، «در سال‌های اخیر هیچ کدام از مولفه‌های مسکن تقویت نشده‌اند؛ به عنوان مثال جمع دستمزد و حق مسکن بالای ۵۰۰ سال کفاف خرید یک واحد مسکونی ۷۵ متری را نمی‌دهد». شوخی نیست، زمان انتظار صاحب خانه شدن کارگران ۵۰۰ سال است!

«افق تازه» از ابر چالش اقتصاد کشور گزارش می دهد

یارانه پاشی آفت ناترازی انرژی

سعید قصابیان

ایران با متوسط جهانی اما نشان دهنده " بد مصرفی " در ایران است. گرچه برخی اصرار دارند که کتمان کنند اما علت اصلی بد مصرفی و ضایعات زیاد حامل های انرژی چیزی جز ارزانی آنها نیست. دولت یارانه می دهد تا این اقلام با قیمتی بسیار پایین تر از هزینه تولید بدست مصرف کننده برسد. برق یارانه ای باعث می شود که هیچ انگیزه ای در صنایع برق بر مانند فولاد و آلومینیوم و سیمان برای بکار گیری تکنولوژی های جدید کم مصرف تر ایجاد نشود. بنزین یارانه ای هیچ انگیزه ای در صنایع خودرو و سازی کشور برای تولید خودرو کم مصرف و هیچ انگیزه ای در وزارت صمت

نمی شود مبادا منشاء اعتراض بشود. توزیع این چهار حامل انرژی در انحصار دولت است و اگر کسی هم برق تولید کند نمی تواند مستقلاً مصرف کند یا بفروشد بلکه باید منحصراً به وزارت نیرو بفروشد. قیمت فروش برق به مشتری نهائی خیلی کمتر از هزینه تمام شده تولید آن است. این ما به التفاوت، یارانه همه شمولی ست که در مورد گاز و بنزین و گازوئیل هم مصداق دارد. ناتراز هستیم یعنی مصرف از تولید پیشی گرفته است. حامل های انرژی موتور رشد اقتصاد کشور هستند و رشد مصرف آنها علامت رشد اقتصادی ست. لذا رشد سالانه مصرف آنها طبیعی انگاشته می شود اما اسراف آنها نه. مقایسه شدت انرژی در

ناترازی در حامل های انرژی به پاشنه آشیل و ابر چالش اقتصاد کشور تبدیل شده است. ناترازی در برق و گاز از همه آشنا تر هستند (۱۲ تا ۱۵ هزار مگاوات). هر چه کردند نتوانستند خیر واردات بنزین را پنهان کنند تا بنزین هم به فهرست ناترازاها اضافه شود (۱۵ تا ۲۰ میلیون لیتر در روز). مجلس ناترازی گازوئیل را هم مورد توجه قرار داده است. همه اینها حامل های انرژی هستند. تابستان قطع برق صنایع را داریم و زمستان قطع گاز را. قطع برق به چاه های کشاورزی هم رسیده و به تولید آسیب هنگفت وارد شده است. ناچار به تعطیلی یک روز در هفته کارخانجات هستیم اما مصارف خانگی هیچگاه مشمول قطع برق

برای تسریع در واردات خودرو کم مصرف ایجاد نمی کند. بنزین ارزان یارانه‌ای طرح جایگزینی CNG را به ورطه فراموشی برد. گازوئیل و بنزین یارانه‌ای هیچ انگیزه‌ای برای مالک کامیون و تاکسی فرسوده برای نوسازی آن ایجاد نمی کند. گازوئیل بسیار ارزان باعث شده که صنعت ربلی کشور بسمت برقی شدن حرکت نکند. گازوئیل بسیار ارزان ریشه اصلی شکست طرح گاز سوز کردن اتوبوس‌های شرکت واحد و شکست طرح اتوبوس برقی در تهران است. گاز یارانه‌ای هیچ انگیزه‌ای در صنایع نفت و گاز کشور برای اقدام مؤثر برای جمع‌آوری گازهای سرچاه‌ها (فلر) ایجاد نمی کند. گاز یارانه‌ای چنان بی حساب و کتاب مصرف می شود که امکانی برای صادرات نمانده است. سوخت بسیار ارزان هواپیما آنقدر به مذاق عده‌ای خوش می آید که بدون توجه به صرفه مقیاس، با چند هواپیمای دست دوم هم شرکت هواپیمایی تأسیس می کنند. انرژی آنقدر ارزان است که کسی به مقررات ساختمان برای عایق بندی آپارتمان‌ها توجه نمی کند که هیچ، ساختمان‌های اداری و دولتی آنقدر در زمستان گرم می شوند که ناچار به باز کردن پنجره می شوند.

گرچه ایده یارانه پاشی از زمان جهش قیمت نفت در اوائل ده پنجاه در اذهان مدیران سیاسی کشور حضور دارد، اما شروع رسمی داستان ناترازی حامل‌های انرژی به قانون تثبیت قیمت‌ها در اسفند سال ۱۳۸۳ می‌گردد. این قانون در اولین سال فعالیت مجلس هفتم که همزمان با آخرین سال فعالیت دولت محمد خاتمی بود به تصویب رسید و رئیس وقت مجلس آن را هدیه مجلس به مردم در سال جدید دانست. طبق ماده ۳ این قانون، قیمت فروش فهرست‌بلندی از کالاها و خدمات از جمله حامل‌های انرژی و آب در سال اول برنامه چهارم، به قیمت‌های پایان شهریور ۱۳۸۳ بر می‌گشت و برای سال‌های بعدی برنامه چهارم، تغییر در قیمت کالاها

و خدمات مزبور منوط به تصویب مجلس شورای اسلامی شد. یک هدیه پوپولیستی که حالا پس از سالها زخم کاری آنرا بر پیکر اقتصاد کشور حس می‌کنیم. این قانونی بود برای به شکست کشاندن طرح دولت خاتمی مبنی بر حذف تدریجی و پله‌ای یارانه بنزین که متأسفانه موفق شد. مهار دستوری قیمت‌ها (چه برای حامل‌های انرژی باشد و چه برای محصولات کشاورزی و مواد خوراکی و مصنوعات صنعتی و پتروشیمی و دارو و بهداشت و حمل و نقل و موبایل و...) که معمولاً با بهانه رفاه مصرف‌کننده توجیه می‌شود هیچ انگیزه‌ای برای فعال اقتصادی

یارانه فقط در شرایط اضطراری و برای جامعه هدف مشخص و در زمان محدود اختصاص می‌یابد. یارانه همه شمول ناعادلانه است چون هر که بیشتر مصرف کند یارانه بیشتری را به سمت خود می‌کشد و قشر برخوردار بدلیل مصرف بیشتر از یارانه بیشتر برخوردار می‌شود.

برای سرمایه‌گذاری باقی نمی‌گذارد و او را از تولید منصرف می‌کند. نمونه عیان‌ش را امروز در توقف سرمایه‌گذاری خصوصی در تولید برق مشاهده می‌کنیم. عدم سرمایه‌گذاری به کاهش تولید و کاهش عرضه منجر می‌شود و عقب ماندن عرضه از تقاضا باعث گرانی می‌شود. اگر دولت عرضه محصولات انحصاری مانند حامل‌های انرژی را به قیمت دستوری خود ساخته یا مجلس ساخته محدود کند و ضرر سرمایه‌گذاری در تولید و توزیع حامل‌های انرژی را به جان بخرد ناچار است این مابه‌التفاوت (یارانه) را به ستون بدهی‌های

خود اضافه کند که این عدد خودش راعیناً در کسر بودجه نشان می‌دهد. در این حالت، تورم دولت ساخته بجای آنکه به یک یا چند کالا/خدمت اصابت کند اینبار پول ملی را بی ارزش و کل اقتصاد را متأثر می‌کند. تورم مادر همه مشکلات اقتصادی کشور است. حامل‌های انرژی بدلیل ارزانی (نسبت به کشورهای همسایه) قاچاق می‌شوند و این خود به کمبود دامن می‌زند. یارانه پاشی بر خلاف شعارهای حول و حوش آن مردم را فقیرتر می‌کند. توزیع یارانه همه شمول مانع سرمایه‌گذاری می‌شود و نزول سرمایه‌گذاری مساوی با کاهش تولید ملی و توقف رشد اقتصادی است. کاهش سرمایه‌گذاری در نفت و گاز، چه ناشی از بد مصرفی باشد چه ناشی از تحریم، امنیت انرژی کشور را تهدید می‌کند. یارانه همه شمول هیچ توجیه اقتصادی و اجتماعی ندارد و عادلانه نیست. یارانه فقط در شرایط اضطراری و برای جامعه هدف مشخص و در زمان محدود اختصاص می‌یابد. یارانه همه شمول ناعادلانه است چون هر که بیشتر مصرف کند یارانه بیشتری را به سمت خود می‌کشد و قشر برخوردار بدلیل مصرف بیشتر از یارانه بیشتر برخوردار می‌شود. یارانه همه شمول به نام قشر ضعیف است و به کام برخورداران. یارانه همه شمول به نام روستائی بشاگرد است و به کام ساکنان نیاوران و آنان که چند خودرو در پارکینگ منزل دارد و استطاعت پرواز با هواپیما. امروز وجه مشترک همه حامل‌های ناترازی انرژی، یارانه‌ای بودن قیمت آنهاست و لذا علاج آن ترک ذهنیت یارانه پاشی است. جبران ناترازی جز با اصلاح قیمت ممکن نیست؛ هر چند عده‌ای از این روش تجربه شده در دنیا رو بر می‌گردانند چرا که از پیامدهای آن بیم دارند؛ چرا که دم گرمشان در آهن سرد مردم اثر ندارد و از عهده توضیح فواید حذف یارانه‌ها به مردم بر نمی‌آیند، شاید هم خودشان ذینفع تداوم یارانه‌های همه شمول هستند. حل مشکل

که اگر امروز علت ناترازی برق حرارتی یارانه است تسری یارانه به تجدید پذیر ها قطعاً منجر به ناترازی در برق تجدید پذیر هم خواهد بود. اگر در لوبایح و طرح ها و احکام دنبال مانع زدائی از صنعت برق می گردید؛ تنها مانعی را که باید از جلوی صنعت برق برداشت همین یارانه همه شمول است.

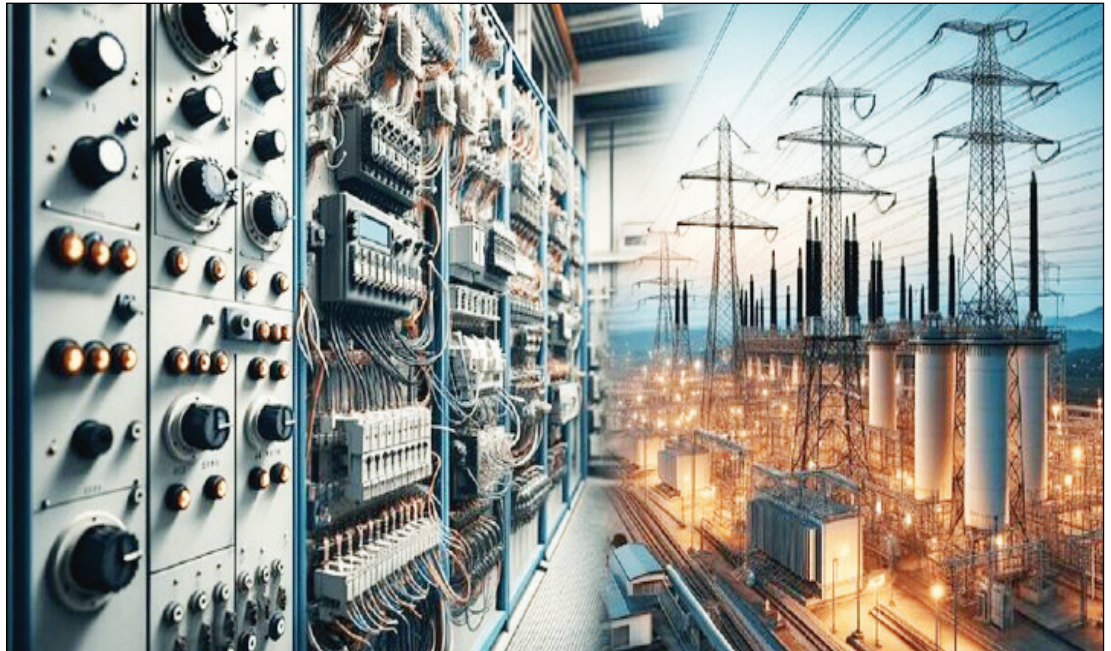
افزایش پلکانی قیمت برق و جریمه پر مصرف ها و همین طور تبدیل نیروگاه های گازی به سیکل ترکیبی و افزایش راندمان آنها اقدامات درست و ضروری هستند اما آنقدر مؤثر نیست که ما رابه جهش در تولید برق و جبران ناترازی برسانند.

گروهی دیگر برای فرار از راه حل های قیمتی، راه علاج ناترازی انرژی را در توسل به بخش خصوصی می دانند که بجای دولت بی پول پا به عرصه سرمایه گذاری بگذارند. توصیه بی فایده ای که فقط ببرد ژست "بخش خصوصی دوستی" می خورد. آخر کدام بخش خصوصی واقعی حاضر است برود در تولید برقی سرمایه گذاری کند که فقط یک خریدار انحصاری بنام وزارت نیرو دارد. وزارت نیروئی که آن برق را با یارانه کلان به مشتری نهائی می فروشد و مابه التفاوت آنرا گردن می گیرد. ما به التفاوت کلانی که دولت از عهده جبران بر نمی آید و سرمایه گذاران باید کفش آهنی بپا کنند تا بتوانند مطالبات کلان نشان را از دولت بگیرند. وای به حال سرمایه گذاری که از صندوق توسعه ملی وام راز می گرفته باشد. نجات کشور از آفت یارانه پاشی همه شمول و

داری پیدا می کند و بخشی از فشار تورم از روی دوش مردم برداشته می شود، از آن طرف صنایع قیمت گذاری را بدست می گیرند و در یک فضای آزاد باهم رقابت می کنند و سودشان واقعی می شود. یک شرکت هواپیمایی که سوخت یارانه ای از وزارت نفت می گیرد چطور می تواند مدعی آزاد سازی قیمت بلیط باشد؟ یک شرکت پتروشیمی که سوخت و خوراک یارانه ای از شرکت گاز دریافت می کند چطور می تواند مدعی قطع دست دولت از قیمت گذاری باشد؟ شرکت های فولاد ساز و آلومینیوم و مس و سیمانی که برق ارزان می گیرند چطور می توانند معترض قیمت گذاری دستوری باشند؟ خودرو سازان که از آب و انرژی ارزان و تعرفه سنگین بر واردات بهره مند هستند چطور می توانند مخالف قیمت گذاری دستوری باشند؟ انرژی ارزان و قیمت گذاری دستوری دوروی یک سکه اند. نمی شود این را خواست و آن دیگری را نه. تازمانی که آب و انرژی یارانه ای است، توقع از دولت برای عدم دخالت در قیمت گذاری مسموع نیست و کوبیدن آب در هاون است. حرکت بسمت اقتصاد بدون یارانه حرکت بسمت عدالت و اقتصاد پویا است. راه حل های غیر قیمتی نمی توانند ناترازی را جبران کنند کما اینکه تا کنون نتوانسته اند. عده ای برای حل مشکل ناترازی برق استفاده از انرژی های تجدید پذیر را توصیه می کنند. این در حالی است که با قیمت فعلی برق، دولت برای انرژی تجدید پذیر هم باید یارانه بدهد که چه بسا بیش از یارانه به برق حرارتی است. بدیهی

یارانه پاشی را به روز بعد حواله می کنند و فشار اقتصادی بر مردم را بهانه می آورند، حال آنکه مردم با ادامه یارانه پاشی هر روز فقیرتر می شوند.

یکی از آفت های دیگر یارانه پاشی آنست که دولت به اعتبار آب و انرژی ارزانی که به صنایع و کشاورزی می دهد خود را مُحِق می داند که در قیمت گذاری محصولات صنایع و کشاورزی دخالت کند. رئیس بانک مرکزی بلافاصله پس از نشست بر کرسی ریاست، صادر کنندگان را به فروش ارز حاصل از صادرات به قیمت مورد نظر خودش فرامی خواند به این استدلال که اینها آب و انرژی ارزان از دولت گرفته اند و مدیون هستند. ایشان مدعی ست که سود حاصل از صادراتشان از ارزان فروشی دولت است و حالا باید دینشان را ادا کنند. بیراه هم نمی گوید. مهم ترین دلیل دولت برای قیمت گذاری دستوری همین است. دولت آب و انرژی ارزان داده و حالا انتظار تمکین دارد. دولت رشته ای بر گردن صنایع و کشاورزی انداخته و می کشد هر جا که خاطر خواه اوست. صنعت گر و کشاورز اگر متوقع آزاد سازی قیمت و آزاد سازی اقتصاد هستند باید دل از آب و انرژی ارزان بکنند. یک بام و دو هوا نمی شود. اگر می خواهند در قیمت گذاری آزاد باشند، باید قیمت واقعی انرژی و آب را تمام و کمال بپردازند. قیمت واقعی آب و انرژی عددی ست که دولت از صادرات این محصولات در بازار جهانی بدست می آورد. معامله منصفانه ای بنظر می رسد: دولت یارانه آب و انرژی نمی پردازد، کسر بودجه اش کاهش معنا

بنزین به حدود ۱۱۴۰ هزار میلیارد تومان در سال بالغ می‌شود.

اگر فرض کنیم که دولت در یک مرحله فقط ۱۰ درصد از یارانه بنزین را حذف کند (قیمت بنزین برسد به ۴۳۵۰ تومان)، در آن صورت یارانه به ۱۰۳۰ هزار میلیارد تومان کاهش یافته و ۱۱۰ هزار میلیارد تومان از بار هزینه‌های دولت کم می‌شود. این عدد در حدود ۱۴ درصد از کسر بودجه ۷۹۴ هزار میلیارد تومانی دولت در سال ۱۴۰۱ است. اگر قبول داریم که تورم مادر مشکلات اقتصاد کشور است و اگر قبول داریم که سهم بزرگی از تورم ناشی از کسر بودجه دولت است، آیا این توقع نابجائی است که مردم انتظار داشته باشند با حذف این درصد از یارانه بنزین و کاهش قابل توجه کسر بودجه، تغییر محسوسی در نرخ تورم مشاهده کنند؟

اگر فرض کنیم که دولت در یک مرحله فقط ۱۰ درصد از یارانه بنزین را حذف کند (قیمت بنزین برسد به ۴۳۵۰ تومان)، در آن صورت یارانه به ۱۰۳۰ هزار میلیارد تومان کاهش یافته و ۱۱۰ هزار میلیارد تومان از بار هزینه‌های دولت کم می‌شود. این عدد در حدود ۱۴ درصد از کسر بودجه ۷۹۴ هزار میلیارد تومانی دولت در سال ۱۴۰۱ است.

محسوسی در سفره خود مشاهده کنند. دولت بنزینی که قیمت آن حداقل نیم دلار (۶۰ هزار تومانی) است به ۱۵۰۰ تومان می‌فروشد. با توجه به مصرف ۱۱۰ میلیون لیتری بنزین در روز، میزان یارانه

پیامدهای زیان بار آن از جمله ناترازی در حامل‌های انرژی و محدود شدن سرمایه گذاری ملی و کاهش رشد اقتصادی و توسعه فقر و قاچاق سوخت نیازمند اتخاذ یک تصمیم سخت است: ترک ذهنیت یارانه پاشی و قطع تدریجی یارانه‌های همه شمول؛ احیای طرح دولت محمد خاتمی. یارانه فقط در شرایط اضطراری و برای جامعه هدف مشخص و در زمان محدود اختصاص می‌یابد. حل ناترازی حامل‌های انرژی راه حل غیر قیمتی ندارد. امروز امامی بینیم که جامعه در مقابل حذف یارانه مقاومت می‌کند. چرا که تجربه ناکام هدفمندی یارانه‌ها در سال ۸۹ و جراحی اقتصادی مضحک سال ۱۴۰۱ پیش چشم مردم قرار دارد. مردم در ازای افزایش هزینه زندگی ناشی از حذف یارانه‌ها انتظار دارند که تغییر

یک کارشناس حوزه اقتصادی در گفتگو با «افق تازه» مطرح کرد

قوانین دست و پاگیر چالش اصلی صنعت صرافی

زینب فدایی

بیکار شده‌اند و بخش خصوصی در صرافی‌ها دوران رکود و بیکاری بی سابقه‌ای را سپری می‌کنند. سلطانی زاده افزود: عملاً معاملات اسکناس و ارز در صرافی‌ها با تغییر قوانین امکان پذیر نیست و اکثر صرافی‌ها دست به تعدیل نیرو زده‌اند چرا که از پس هزینه‌های خود بر نمی‌آیند که در دولت جدید نیاز به بازنگری قوانین در این زمینه است. وی ادامه داد: طبق دستورات رهبری برای بهبود فضای کسب کار در صرافی‌های خصوصی باید قوانین با جدیت بازنگری شوند زیرا با تشدید تحریم‌ها نقش صرافی‌ها پررنگ‌تر خواهد شد. کارشناس حوزه اقتصادی با بیان این که چالش اصلی در صنعت صرافی قوانین دست و پاگیر که در هیچ جای دنیا برای تبادل ارز وجود ندارد گفت: هزینه‌های زیاد در تأسیس صرافی‌ها، عدم برابری رقابت بین صرافی‌های خصوصی و بانکی در تأمین منابع ارزی از جمله چالش‌ها است. برای مثال دستورهای صادراتی صادر می‌شود که فقط صرافی‌های بانکی امکان خرید ارز و فولادی‌ها را دارند، در بخش اسکناس هم صرافی‌ها امکان خرید و فروش ارز با توجه به نرخ و قوانین الزام به واریز به حساب را ندارند و عملاً کار صنعت صرافی در مراکز فعال غیر مجاز انجام می‌شود.

سلطانی زاده ادامه داد: در بخش رمز ارز هم صرافی‌های خصوصی فعالیت دارند و همه در پلتفرم‌های غیر رسمی صورت می‌پذیرد. عملاً صنعت صرافی رو به ورشکستگی است و اکثر صرافی‌ها در حسابرسی‌های خود زیان ده بوده‌اند بنابراین نیاز جدی به بازنگری واحیامجد کانون صرافان است. چرا که کانون صرافان تنها خانه صنف صرافان در کشور بود که با دستور فرزین منحل شد.

به این امر می‌کند. در بسیاری از کشورهای دنیا با اقتصادهای سالم سودهای بسیار کمتر در حال تبادل است در حالی که کشورها تورم سالیانه همانند کشور ما را ندارند.

سلطانی زاده درباره بانک‌های خصوصی گفت: این بانکها در سالهای اخیر با ارائه خدمات بهتر جذب مشتری نموده‌اند اما از مانیکه بسیاری از پایه‌های خدمات از قبیل سود خدمات در یک چهار چوب مشخص گنجانده شده پویایی بسیاری را در ارائه خدمات نخواهیم داشت. تنها تنوع ارائه خدمت و تنوع ارائه خواست مشتری بیشتر به چشم می‌آید اما حضور همین بانکها با سرمایه‌های کلان در بخش‌های غیر اقتصادی و غیر تولیدی و تمرکز در بخش‌های خاص همانند مسکن می‌تواند آسیب‌های جدی بر اقتصاد وارد کند. همچنین انباشت ثروت دور از ذهن نیست چنانچه از مسیر درست تریق سرمایه برای سرمایه‌گذاری در چرخه سالم تولید گام بر ندارند.

وی در ادامه افزود: باید با پذیرش ریسک بیشتر اقدام به ارائه سرمایه برای فعال کردن بنگاه‌های کوچک اقتصادی که اکثر مردم امکان راه‌اندازی آن را دارند اقدام کنند و همچنین با روان سازی ارائه تسهیلات در بخش عمده ریسک سرمایه گذاری دخیل شوند بنابراین تا سرمایه وارد بازار نشود امکان حضور مردم پر رنگ نخواهد شد زیرا در سالهای اخیر شاهد خروج سرمایه از کشور بودیم و نیاز به جایگزینی داریم.

کارشناس حوزه اقتصادی و ارز و بانک درباره حوزه ارز هم گفت: در حوزه ارز در بخش خصوصی منویات رهبری به هیچ وجه مورد نظر قرار نگرفته است. با سخت‌تر شدن شرایط صرافی‌ها عملاً بسیاری از صرافی‌ها ادامه فعالیت‌هایشان مقرون به صرفه نبوده و بسیاری از آن‌ها عملاً

کارشناس حوزه اقتصادی و ارز و بانک با بیان این که ما در کشور فرصت آزمون خطا در اجرا نداریم گفت: فقط و فقط منافع ملی و مصلحت مردم و کشور مد نظر قرار گیرد.

کامران سلطانی زاده کارشناس حوزه اقتصادی و ارز و بانک در گفتگو با «افق تازه» در مورد برخورد با مؤسسات مالی ناتراز گفت: حرکت خوبی در این زمینه آغاز شده که نتایج آن ایجاد نظم و انضباط در بازار پول و سرمایه است که برای هر اقتصادی که بخواهد به سمت تغییرات مثبت گام بردارد لازم و ضروری است و تدام این سیاست می‌تواند اثرات خوبی در پی داشته باشد.

همچنین از دیگر نتایج خوب این امر جلوگیری از تولید نقدینگی بدون پشتوانه و تورم افسار گسیخته است.

وی درباره این که الزام بانکها به اجرای دستورات دولتها برای هر اقدامی ضروری است افزود: بدین گونه که بانکها در بسیاری از فعالیت‌هایی که نیاز به سرمایه است از قبیل مسکن و اشتغال بعنوان تأمین کننده سرمایه بسیار نقش موثری دارند چنانچه بانکها به این دستورات عمل نکنند برنامه‌های دولتها در گام اول که تأمین سرمایه است با اختلال مواجه می‌شود و امکان اجرای آن از دست می‌رود بنابراین نظم و انضباط برای اجرای دستورات دولتها بسیار ضروری است حتی با ابزار جریمه‌های مالیاتی.

کارشناس حوزه اقتصادی درباره دریافت سود از فعالیت‌های اقتصادی افزود: تا زمانی که سودهای سنگین برای فعالیت‌های اقتصادی دریافت شود بانک‌ها به دنبال فعالیت‌های پویای اقتصادی نخواهند رفت و از همین طریق سودهایی غیراصولی و غیراستاندار امور خود را خواهند گرفت که البته مشکل اصلی این سودها تورم سنگین در حال رشد است که بانکها را مجبور

از بخش‌ها باید آن استانداردها رعایت شود در بخش اقتصادی fatf یکی از آنها است. وی درباره مهمترین اقدام تعیین درست نرخ ارز گفت: برداشتن تفاوت نرخ ارز آزاد با نرخ ارز ترجیحی است. بدلیل تفاوت فساد ایجاد می‌کند و عملاً این اختلاف و درست نبودن نرخ آسیب‌های جدی به اقتصاد می‌زند برای مثال حتی باید اکثر خدمات با نرخ درست ارائه شود، مثلاً دولت سالیانه میلیاردها دلار برای سوبسید حامل‌های سوخت می‌دهد که می‌تواند زیرساخت‌های اساسی کشور را سامان دهد و نوسازی کند. این کارشناس اقتصادی گفت: اولین گام نیازمند تشکیل تیم اقتصادی متشکل از اقتصاددانان دانشگاهی، فعالین بخش خصوصی و همچنین فعالین صنعت صرافی هستیم. وی با بیان این که ما در کشور فرصت آزمون خطا در اجرا نداریم گفت: فقط و فقط منافع ملی و مصلحت مردم و کشور مد نظر قرار گیرد. برداشتن تمرکز از روی صادرات کالاهایی که ما بیشتر روی آنها امید بسته‌ایم مانند نفت، پتروشیمی، معدنی و فولاد و بدنبال جایگزین شدن محصولات صادراتی جدید و بازارهای جدید و تقویت آنها باشیم.

باید با پذیرش ریسک بیشتر اقدام به ارائه سرمایه برای فعال کردن بنگاههای کوچک اقتصادی که اکثر مردم امکان راه‌اندازی آن را دارند اقدام کنند و همچنین با روان‌سازی ارائه تسهیلات در بخش عمده ریسک سرمایه گذاری دخیل شوند بنابراین تا سرمایه وارد بازار نشود امکان حضور مردم پررنگ نخواهد شد زیرا در سالهای اخیر شاهد خروج سرمایه از کشور بودیم و نیاز به جایگزین داریم

بسیاری از کشورها حتی امارات و ترکیه هم در لیست خاکستری بودند ولی تلاش برای خروج از آن کرده‌اند. وی گفت: شفافیت مالی در بیش از ۱۹۰ کشور دنیا در جریان است و عملاً چند کشور در آن حضور استاندارد ندارند که زمینه اصلی تبادلات مالی در بین بسیاری از کشورها می‌باشد. حتی بسیاری از ایرانیان برای افتتاح حساب در خارج از کشور علاوه بر داشتن اقامت با مشکل ایرانی بودن مواجه هستند. سلطانی زاده افزود: در دنیا یک استانداردهایی بنا گذاشته شده است. برای ورود به هر کدام

وی افزود: یکی از مشکلات در بخش قیمت‌ها عدم نظارت درست به نرخ تمام شده کالا با توجه به ارزش مصرفی است برای مثال بسیاری از کالاها با ارزشهای نرخ دولتی واری می‌شود و در انتهای چرخه نرخ که بدست مردم و مصرف کننده می‌رسد نرخ بسیار بالا است این بدین معنی است که دولت ارز را به کالا تخصیص می‌دهد ولی در انتهای چرخه نرخ دیگری دیده می‌شود برای همین ارزش هم دولت سوبسید داده است و از منابع و ذخایر ارز صرف شده خود همین اختلاف موجب می‌شود بخش عمده‌ای از صرف هزینه نتیجه خوبی ندهد.

سلطانی زاده در مورد تورم هم گفت: اقتصادهایی که دنبال منابع درآمدی جایگزین نباشد و بر یک رکن اکتفا کنند تورم هم معضل موازی سیاست‌های اشتباه اقتصادی می‌شود برای مثال یکی از راههای کاهش تورم و افزایش ارزش پول ملی بهره‌گیری از سرمایه گذاری خارجی، تکمیل زیرساختهای اقتصادی، افزایش درآمدهای جایگزین همانند توریست که در اکثر کشورهای موفق درآمد توریست بعنوان یک درآمد خالص جایگزین بسیاری از درآمدهای جاری کشورها شده است و وی افزود: متأسفانه با امار اگر بررسی کنید نه تنها ورود سرمایه خارجی نداشتیم حتی خروج سرمایه هم داشتیم و توریست هم طبق آمار باید بررسی شود که چه روندی را طی کرده است.

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: یکی از شرکای اقتصادی ما چین است که بر اساس آمارها ۳۱ برابر در چین و ۲۴ برابر در امارات سرمایه گذاری کرده و عملاً چین فقط از ایران بیشتر خریدار نفت ارزان بوده تا آورنده سرمایه باشد که علت آن را هم عدم حضور ایران در لیست fatf بوده و محدودیت‌های پول شویی برای همین آمار هم بررسی کنید متوجه اهمیت این امر خواهیم شد که

اقتصادهای دنیا با مهاجران چه می‌کنند؟

پیشتازی ایران در مهاجرپذیری!

۱۰ کشور اول با بیشترین مهاجر فرستی براساس جدیدترین گزارش کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان تعداد پناهندگان و پناهجویان جهان تا پایان سال ۲۰۲۲، در مجموع به ۳۵.۳ میلیون پناهنده در سراسر جهان رسیده است که ۲۹.۴ میلیون پناهجو تحت دستور کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل و ۵.۹ میلیون پناهنده نیز توسط آژانس امداد و کار سازمان ملل متحد برای پناهندگان فلسطین (UNRWA) در این کشور ثبت شده است. براساس این آمارها، تنها در سال ۲۰۲۲، تقریباً ۲.۹ میلیون درخواست پناهنده در ۱۶۲ کشور ثبت شده که بیشترین تعداد درخواست‌های پناهنده‌گی فردی در تاریخ است. در سال ۲۰۲۲، تعداد جهانی درخواست‌های اولیه پناهنده‌گی انفرادی ثبت شده ۲.۶ میلیون نفر بود که افزایش ۸۳ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ را نشان می‌دهد. در پایان سال ۲۰۲۲، افراد زیر ۱۸ سال حدود ۴۱ درصد از کل جمعیت ۳۵.۳

ملل متحد در امور پناهندگان ۳۶ میلیون نفر و به استناد گزارش‌های داخلی حدود ۵ میلیون پناهجویی عمدتاً افغانستانی در ایران زندگی می‌کنند. این حجم از ورود اتباع خارجی ایران را در رتبه اول جهان در پذیرش اتباع خارجی قرار داده است. اما گزارش رسمی بازوی پژوهشی سازمان برنامه و بودجه اخیراً با بررسی تجارب کشور در ساماندهی اتباع خارجی چندین پیشنهاد به دولت داده است. این پیشنهادها شامل برنامه هدفمند و اجرایی برای شناسایی اتباع خارجی فاقد مدرک اقامت در ایران، تهیه و تدوین نقشه آمایشی مربوط به اقامت اشتغال و تحصیل اتباع خارجی، شناسایی تشکلی پرونده و غربالگری اتباع خواستار پناهنده‌گی، مدیریت مرزها، ثبت نیروهای کار، توسعه روادید اشتغال کوتاه مدت جهت ورود قانونی مهاجران و ایجاد سامانه بر خط برای صدور روادید اشتغال مدت‌دار در مبدأ و تعیین مکانیسم‌های لازم و موثق برای بازگشت دارندگان روادید اشتغال است.

کشورمان ایران با وجود میلیون‌ها پناهنده، مهاجر قانونی و پناهجویی غیرقانونی حالا به یکی از بزرگ‌ترین کشورهای پناهنده و مهاجرپذیر در دنیا تبدیل شده است.

در شرایطی که رعایت تمامی ملاحظات انسانی نسبت به آوارگانی که از ترس جان وارد کشور شده‌اند، واجب و ضروری است، اما نگرانی‌هایی مربوط به ملاحظات سیاسی، امنیتی، اجتماعی و اقتصادی در داخل کشور هست که حجم جمعیتی غیرمتعارف و نگران‌کننده مزید بر علت شده. بر این اساس، ضروری است دولت چهاردهم نسبت به اعمال سیاست‌گذاری‌های کلان در طول برنامه هفتم اقدام کند و با احصای چالش‌ها و نگرانی‌های چندوجهی مترتب بر حجم جمعیتی اتباع خارجی در کشور و آثار اجتماعی-فرهنگی، اقتصادی، زیست‌محیطی و امنیتی گرانبار این پدیده، برنامه‌ریزی و اقدامات لازم را به عمل آورد.

به استناد گزارش کمیساریای عالی سازمان

میلیون پناهنده را تشکیل می‌دادند. آمارهای گزارش کمیساری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان نشان می‌دهد ادامه درگیری‌ها و جنگ در چندین کشور اصلی‌ترین دلیل افزایش تعداد پناهندگان در جهان بوده است. از میان پناهندگان تحت فرمان کمیساری عالی پناهندگان سازمان ملل در پایان سال ۲۰۲۲ تعداد ۱۰ کشور شامل سوریه، اوکراین، افغانستان، سودان جنوبی، میانمار، جمهوری دموکراتیک کنگو، سودان، سومالی، جمهوری آفریقای مرکزی و اریتره حدود بیش از ۸۷ درصد از کل جمعیت پناهندگان جهان را تشکیل می‌دهد. بسیاری از این کشورها به جز اوکراین چندین سال است که در میان کشورهای اصلی پناهندگان بوده‌اند.

این گزارش نشان می‌دهد شروع جنگ روسیه و اوکراین در سال ۲۰۲۲ منجر به یکی از بزرگ‌ترین بحران‌های آوارگی پس از جنگ جهانی دوم شده است، به طوری که حدود ۵.۷ میلیون اوکراینی تا پایان سال ۲۰۲۲ مجبور به ترک کشور خود شدند و اوکراین را به دومین کشور مبدأ پناهندگان در جهان پس از سوریه تبدیل کرده‌اند. جنگ طولانی در سوریه موجب شده این کشور همچنان بزرگ‌ترین مبدأ پناهندگان در جهان در پایان سال ۲۰۲۲ با حدود ۶.۵ میلیون پناهنده باشد. علاوه بر این بی‌ثباتی و خشونت که افغانستان را به مدت بیش از ۳۰ سال به منبع اصلی پناهندگان تبدیل کرده این کشور را به سومین مبدأ بزرگ مهاجرت در جهان با حدود ۵.۷ میلیون پناهنده در سال ۲۰۲۲ تبدیل کرده است. این تعداد نسبت به سال ۲۰۲۱ حدود ۲.۷ میلیون نفر افزایش داشته است. در مجموع پناهندگان سوریه، اوکراین، افغانستان، سودان جنوبی، میانمار و جمهوری دموکراتیک کنگو بیش از نیمی از جمعیت پناهندگان جهان را تشکیل می‌دهند. نمودار روند تعداد پناهندگان را برای پنج کشور اصلی مبدأ از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۲ نشان می‌دهد. تأثیر حمله روسیه به اوکراین و همچنین قدرت گرفتن طالبان در افغانستان در این نمودار به وضوح قابل مشاهده است.

رتبه اول ایران در مهاجرپذیری

گزارش کمیساری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان نکات قابل تاملی دارد. براساس این گزارش، در سال ۲۰۲۲ (جدیدترین آمار) بیش از نیمی از همه پناهندگان جهان در ۱۰ کشور ساکن بودند. طی سال

۲۰۲۲، برای هفتمین سال متوالی، ترکیه با نزدیک به ۳.۶ میلیون پناهنده، عمده‌ترین کشور میزبان در جهان بوده است. پاکستان و جمهوری اسلامی ایران نیز به عنوان دو میزبان اصلی پناهندگان از افغانستان، دومین کشور مبدأ و جزء ۱۰ کشور برتر میزبان پناهندگان بوده‌اند. اوگاندا، روسیه، آلمان، سودان، لهستان، بنگلادش و اتیوپی نیز در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. اکثریت قریب به اتفاق (۷۰ درصد) پناهندگان و سایر افرادی که نیاز به حمایت بین‌المللی دارند به کشورهای همسایه خود مهاجرت کرده‌اند. طبق گزارش کمیساری عالی پناهندگان سازمان ملل متحد، کشورهای کمتر توسعه یافته میزبان تعداد زیادی از پناهندگان هستند. به عنوان مثال، از هر پنج پناهنده در سطح جهان، یک نفر در کشورهای جنوب صحرای آفریقا میزبانی شده است، در حالی که ۹۰ درصد از کل پناهندگان در آسیا و اقیانوسیه تنها در سه کشور میزبانی شده‌اند: جمهوری اسلامی ایران (۳.۴ میلیون نفر)، پاکستان (۱.۷ میلیون نفر) و بنگلادش (۹۵۲۴۰۰ نفر). تأمین سرمایه نوین - تیرماه

همانطور که گفته شد آمار و ارقام گزارش کمیساری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان مربوط به داده‌های سال ۲۰۲۲ بوده و هنوز داده‌های سال ۲۰۲۳ منتشر نشده است. به نظر می‌رسد اگر داده‌های سال ۲۰۲۳ منتشر شود ایران حتی از ترکیه نیز سبقت خواهد گرفت و به رتبه اول جهان در اسکان پناهندگان خواهد رسید؛ چرا که در سال ۲۰۲۲ با ۳.۴ میلیون نفر در رتبه دوم جهان قرار گرفته است. این در حالی است که احمد وحیدی وزیر کشور در تاریخ ۵ مهرماه ۱۴۰۲ در پاسخ به تعداد دقیق اتباع خارجی در کشور می‌گوید اتباع افغانستانی حاضر در ایران به صورت غیررسمی پنج میلیون نفر هستند. این آمار اگر صحت داشته باشد ایران جایگاه اول در پذیرش پناهندگان را در جهان خواهد داشت.

تجربه ۵ کشور در ساماندهی اتباع خارجی

با وجود تصویب قوانین و مقررات متعدد در چهار دهه اخیر موضوع مدیریت و ساماندهی اتباع خارجی ورودی به کشور متأثر از موقعیت‌های سیاسی امنیتی و اقتصادی و عدم راهبردهای مؤثر فاقد موفقیت لازم بوده و پیوسته بر تبعات منفی و بحرانی این پدیده

افزوده شده است. مرکز پژوهش‌های آینده‌نگری سازمان برنامه و بودجه در گزارشی تطبیقی مفصلی با عنوان «آموزه‌های سیاستی برای سیاستگذاری امور مهاجران در جمهوری اسلامی ایران» به بررسی سیاست‌های مرتبط با مهاجران در کشورهای منتخب مانند آلمان، مالزی، امارات متحده عربی، بوسنی و بعضی کشورهای آمریکای لاتین پرداخته است. این گزارش ضمن شناسایی کاستی‌ها و نارسایی‌ها از ابعاد راهبردی عملیاتی و نظارتی قوانین مهاجرتی در ایران در پایان پیشنهادهایی نیز ارائه کرده است.

۱- آلمان

برنامه‌های ساماندهی اتباع خارجی در آلمان می‌تواند در موارد زیر خلاصه کرد.

الف- هدفمند کردن ویزا با رصد نیاز اقتصادی

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های نظام مهاجرتی آلمان توجه به نیازهای بازار کار و اقتصاد این کشور به عنوان مبنایی برای پذیرش مهاجران و تنظیم سیاست‌های مهاجرتی است. در کشور ما این موضوع به دلایل مختلف از جمله نبود داده‌های قابل اتکا در ارتباط با مهاجران و توانایی‌ها و مهارت آنها مهم‌تر از آن فقدان قانون و سیاست مهاجرتی و عدم تعریف ویزاهای کاری مغفول واقع شده است.

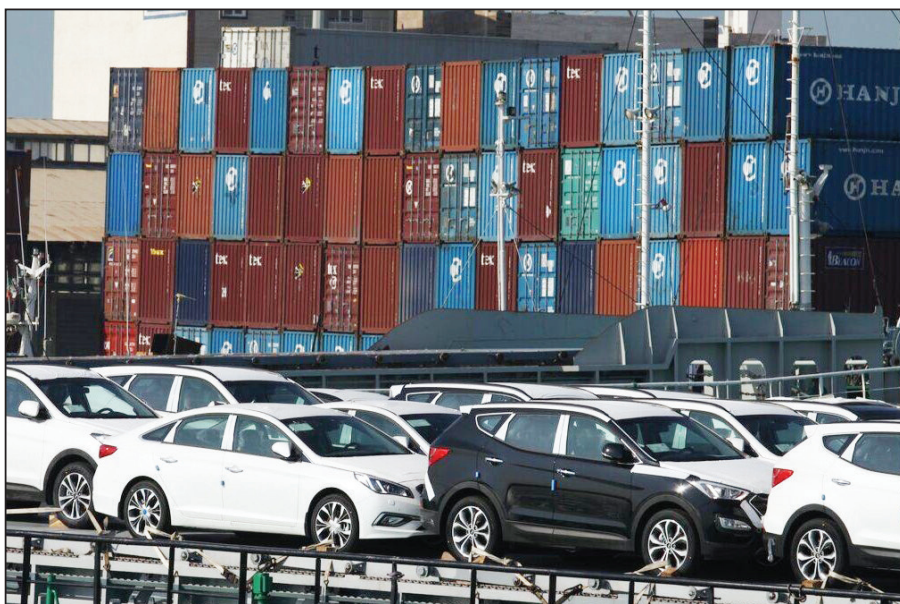
ب- متمرکز کردن ثبت احوال مهاجران

یکی از نقاط قوت نظام مهاجرتی آلمان توجه به امر گردآوری داده در ارتباط با مهاجران است. اساساً هر گونه سیاست‌گذاری در زمینه مهاجرت بدون دسترسی به داده‌های متمرکز قابل اتکا در ارتباط با مهاجران محکوم به شکست و عدم اثربخشی آن است. در مقابل نظام سیاستگذاری ایران همچنان پس از گذشت دهه‌ها از حضور مهاجران در ایران از فقدان داده‌های قابل اتکا در ارتباط با مهاجران رنج می‌برد. این مساله به نوبه خود موجب شده که طرح‌های مختلف سیاستی که در چند دهه گذشته به اجرا درآمده با شکست مواجه شده یا اثربخش نباشند. این گردآوری داده باید به صورت یکپارچه و متمرکز صورت پذیرفته و نهادهای مرتبط با امور مهاجران نیز با اتکا به همین داده‌ها اقدام به طراحی و اجرای سیاست‌ها کنند. همچنین گردآوری داده باید به صورت فراگیر انجام شود و مهاجران فارغ از قانونی یا غیرقانونی بودن، دارای مدرک یا فاقد مدرک و... مشمول این نظام گردآوری داده شوند.

صادرکنندگان تخصصی پسته بیچاره شدند

واردات خودرو با طعم پسته!

فاطمه جوادی

در دولت درباره تخصیص ارز کشاورزی به واردات خودرو تشکیل نشده است و صرفاً معاون اول رئیس جمهور دستور بررسی چالش‌های صادرات خشکبار و رسیدگی به دغدغه کشاورزان را صادر کرده است. چند وقت بعد از انتشار این خبرها بحث استفاده از ارز حاصل از کشاورزی برای واردات خودرو به فراموشی سپرده شد، اما حالا خبرها حاکی از این است که واردکنندگان خودرو در سکوت خبری به صادرکننده پسته تبدیل شده‌اند و از ارز حاصل از آن برای واردات خودرو استفاده می‌کنند و در این میان به صادرکنندگان تخصصی پسته ضربه زده و بازار آن‌ها را دچار اختلال کرده‌اند.

محمد صالحی، رئیس هیات مدیره انجمن پسته ایران با تأیید این موضوع به اقتصاد آنلاین گفت: متأسفانه شرکت‌های خودرویی زیر قیمت تمام شده پسته را صادر می‌کنند و

پورا ابراهیمی در این نامه نوشته بود که «جناب آقای رئیس جمهور، جناب آقای پیمان پاک قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی خبر دادند که اخیراً در جلسه کمیته ارزی دولت با حضور آقای دکتر مخبر معاون اول رئیس جمهور موضوع اختصاص ارز ناشی از صادرات محصولات کشاورزی به واردات خودرو مورد توافق قرار گرفته و به زودی ابلاغ و اجرایی خواهد شد و همچنین مدیران سازمان توسعه تجارت ایران در جلسه مطرح کردند که واردات قطعات خودرو نیز مشمول توافقات اختصاص ارز ناشی از صادرات محصولات کشاورزی گردیده است.»

از آنجایی که پورا ابراهیمی در نامه خود به رئیس جمهور نقل قولی را از علیرضا پیمان پاک، قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی بیان کرده بود، این موضوع با واکنش او مواجه شد و پیمان پاک گفت که هیچ جلسه‌ای

گروه اقتصادی: سی‌ام شهریور ماه سال گذشته بود که محمدرضا پورا ابراهیمی، رئیس وقت کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان کرمان خبر داد که طبق تصمیم دولت، واردات خودرو و قطعات آن با ارز حاصل از صادرات محصولات کشاورزی میسر شده است، اما این موضوع به سرعت با واکنش بانک مرکزی مواجه شد و بانک مرکزی همان روز ادعای واردات خودرو با ارز حاصل از صادرات محصولات کشاورزی را رد و تکذیب کرد.

با این وجود پورا ابراهیمی که بر مواضع خود تأکید داشت و از برخورد بانک مرکزی دلخور شده بود، طی نامه‌ای به رئیس دولت سیزدهم، خواستار تسهیل صادرات محصولات کشاورزی شد و همچنین به گلایه از بانک مرکزی پرداخت.

بازار پسته را به شدت تحت تأثیر قرار داده‌اند، سود این گروه در واردات خودرو یا قطعات آن است، چون ۲۰۰ تا ۳۰۰ درصد از واردات خودرو سود دارند، ضرر ۵ تا ۱۰ درصدی در صادرات پسته برایشان اهمیتی ندارد. صالحی افزود: چنین رانتی برای شرکت‌های واردکننده خودرو باز شده است، پسته می‌خرند و ارزان می‌فروشند، بازارهای ما خراب شده، صادرکننده‌های ما بیچاره شده‌اند و اصلاً نمی‌توانند پسته صادر کنند.

وی توضیح داد: طبق برآوردهای سال جاری پسته‌ای، ظرفیت صادرات ما به چین حدود ۷۰ هزار تن بود، اما ۱۵۰ هزار تن پسته در چین مصرف شده است که ۱۰ تا ۱۵ هزار تن از ایران تأمین شده است و بقیه را از آمریکا وارد کرده‌اند؛ این اتفاق به دلیل صادرات پسته توسط شرکت‌های خودرویی رخ داده است.

صالحی با بیان این که این روند از حدود مهر ماه سال گذشته آغاز شده است، گفت: در این مدت ۸۰ تا ۹۰ درصد پسته ایران توسط شرکت‌های خودرویی صادر شده است، صادرکننده‌های اصلی پسته بیچاره شده‌اند، هیچ کسی نمی‌تواند کار کند، کلی پسته در انبارها باقی مانده است، چرا که شرکت‌های خودرویی به اندازه ظرفیتی که نیاز دارند صادر می‌کنند و مابقی پسته‌ها می‌ماند و خریداران خارجی متأثر از قیمت‌هایی که قبلاً از این شرکت‌ها خریداری کرده‌اند حاضر نیستند به قیمت روز از صادرکنندگان ما خرید کنند.

رئیس هیات‌مدیره انجمن پسته ایران تصریح کرد: شرکت‌های خودرویی صادرکننده تخصصی پسته نیستند و این آسیب‌زا است، آن‌ها اگر بخواهند با قیمت روز و مناسب پسته بفروشند ممکن است ۱۰ تا ۲۰ روز معطل شوند، باید چانه‌زنی کنند و بازار پیدا کند طبیعی است که این حالت

فروش سخت است و راحت‌تر این است که یکجا مثلاً ۵ درصد زیر قیمت بدهند و یکدفعه پولشان را تحویل بگیرند، چون چند درصد پایین‌تر برایشان اهمیتی ندارد و سودشان در واردات و فروش ماشین است. صالحی گفت: یک خریدار چینی که از مایک تن پسته را ۷ هزار و ۱۰۰ دلار می‌خرد می‌گوید در یک بازه زمانی یکسان، از شرکت‌های واردکننده خودرو یک تن پسته را ۶ هزار و ۸۰۰ دلار خریده است.

وی با بیان این که نمی‌داند داستان چیست و چرا این گروه رانت دارند، گفت: وزارت صمت و بانک مرکزی قبول نمی‌کنند که

پورا بر ایمی که بر مواضع خود تاکید داشت و از برخورد بانک مرکزی دلخور شده بود، طی نامه‌ای به رئیس دولت سیزدهم، خواستار تسهیل صادرات محصولات کشاورزی شد و همچنین به گلابی از بانک مرکزی پرداخت

ما پسته صادر کنیم و ارز حاصل از صادرات را به شرکت‌های واردکننده خودرو بدهیم و این مخالفت برای ما یک معما است.

صالحی گفت: صادرات پسته توسط صادرکننده تخصصی برای خودرهایها هم بهتر است، چرا که سه ماه طول می‌کشد تا آن‌ها پسته را از داخل کشور تهیه کنند، دو ماه طول می‌کشد تا پسته به چین برسد و بعد آنجا باید به فکر فروش باشند؛ اما اگر با اظهارنامه و ارز ما، واردات را انجام دهند برایشان بهتر است، چون پولشان چند ماه نمی‌خواهد و در دسرهایی مانند این که در

خرید پسته کلاه سرشان بگذارند را هم ندارند.

این صادرکننده پسته اظهار کرد: به دلیل فروش پسته زیر قیمت در بازارهای جهانی توسط شرکت‌های واردکننده خودرو، صادرکنندگان اصلی پسته قدرت رقابت با آن‌ها را ندارند، علاوه بر این ما باید دلار حاصل از صادرات پسته را در سامانه نیما عرضه کنیم، اما شرکت‌های واردکننده خودرو ماشین‌های وارد می‌کنند و دلار بر نمی‌گردانند.

صالحی عنوان کرد: ما این امکان را داریم که به شرکت‌های غیر خودرویی ارز حاصل از صادرات مان را بفروشیم، اما تعداد و مقدار خریداران بسیار ناچیز است، از ۲ میلیارد دلار پسته که می‌توانیم صادرات داشته باشیم، شاید برای ۱۰۰ میلیون دلار آن تقاضا وجود داشته باشد.

رئیس هیات‌مدیره انجمن پسته ایران تاکید کرد: ۹۵ درصد از صادرکنندگان ما به بازار جهانی دسترسی ندارند، چون شرکت‌های خودرویی پسته را زیر قیمتی که صادرکنندگان پسته می‌توانند صادر کنند، صادر می‌کنند. به گزارش اقتصادآنلاین، در این مدتی که بحث واردات خودرو داغ بوده، موضوع تأمین ارز واردات خودرو همواره یکی از کشمکش‌های اصلی میان وزارت صمت و بانک مرکزی بوده و بارها عدم تخصیص ارز از سوی بانک مرکزی، به عنوان دلیل اصلی عدم واردات خودرو ذکر شده است. در چنین شرایطی بد نیست مجموعه تحت مدیریت فرزین به این سؤال پاسخ بدهند که چرا با وجود این که از مهر ماه سال گذشته واردات خودرو بارز پسته صادراتی، آن هم توسط خود شرکت‌های واردکننده خودرو به راه بوده است، نه تنها در این باره شفاف‌سازی نکرده‌اند که تنها به تکذیب این موضوع بسنده کرده‌اند.

در گفتگو با اقتصاددانان چشم‌انداز اقتصاد کشور بررسی شد

ریشه تورم در اقتصاد ایران

مریم فکری

مدت و بلندمدت) مقدر نخواهد بود. ثانیاً سیاست اشتباه در مهار تورم می‌تواند پیامدهای مخرب به سایر بخش‌های اقتصادی نظیر بازار سرمایه و تولید تحمیل کند. وی می‌افزاید: باید اشاره شود ریشه تورم در اقتصاد ایران از تشدید ناترازی‌های اقتصاد کلان به همراه گسست بخش پولی از بخش واقعی نشات می‌گیرد و کسری‌های بودجه‌ای ایجاد شده به واسطه ناترازی‌های اقتصاد کلان و بی‌انضباطی‌های مالی دولت‌ها به افزایش مداوم کسری‌های بودجه‌ای منتهی شده و از این محل به بخش پولی فشار وارد می‌سازد و با تشدید رشد کل‌های پولی سرانجام به تورم می‌انجامد. وی عنوان می‌کند: بر این اساس، خطای تشخیص دولت سیزدهم در کنترل تورم معلوم و مشخص بود که نتیجه پایدار حاصل نخواهد شد و مثل روز روشن بود که صرفاً با اتکا به سیاست‌های پولی نمی‌توان تورم را در میان مدت و بلندمدت مهار کرد. مشخص بود که با ابزار سیاست‌های پولی نمی‌توان به صورت پایدار و ماندگار نرخ تورم را کنترل کرد و تنها در کوتاه‌مدت شاید توفیقی حاصل شود. این اقتصاددان یادآور می‌شود: با وجود تاکید برخی اقتصاددانان به عدم

و اقتصاددانان، شرایط را در بخش‌های مختلف اقتصادی، خاص و پیچیده می‌دانند و معتقدند که دولت چهاردهم، باید تدبیری ویژه برای برون رفت از شرایط کنونی داشته باشد.

■ خطای تشخیص دولت سیزدهم در کنترل تورم معلوم و مشخص بود

رای‌مهار تورم در اقتصاد ایران اولین و مهم‌ترین مساله، شناخت عمیق و دقیق از ریشه‌های تورم اقتصاد ایران است، به طوری که در صورت عدم شناخت دقیق از ریشه‌های تورم ایران، اولاً امکان مهار تورم به صورت ماندگار و پایدار (میان مدت و بلندمدت) مقدر نخواهد بود

وحید شقاقی شهری، اقتصاددان در گفتگو با خبرنگار آنلاین درباره وضعیت تورم می‌گوید: برای مهار تورم در اقتصاد ایران اولین و مهم‌ترین مساله، شناخت عمیق و دقیق از ریشه‌های تورم اقتصاد ایران است، به طوری که در صورت عدم شناخت دقیق از ریشه‌های تورم ایران، اولاً امکان مهار تورم به صورت ماندگار و پایدار (میان

در حالی مسعود پزشکیان از روز یکشنبه به طور رسمی سکان اقتصاد کشور را به دست می‌گیرد که اقتصاد ایران با بحران‌های بسیار جدی در بخش‌های مختلف روبه‌رو است. این در شرایطی است که دولت چهاردهم تقریباً آغازگر اجرای برنامه هفتم خواهد بود؛ برنامه‌ای که به نوعی گفته می‌شود آمل و آرزوهایی است که برای برون رفت از وضعیت کنونی ترسیم شده است. با این حال، پزشکیان خود را متعهد به اجرای مفاد پیش‌بینی شده در برنامه هفتم می‌داند، اما برخی کارشناسان بر این عقیده‌اند که اجرای برخی پیش‌بینی‌ها نظیر دستیابی به رشد سالانه ۸ درصد، پیش‌نیازهایی دارد که در شرایط کنونی در ایران فراهم نیست.

آنچه که در این میان اهمیت دارد، ارائه تصویری روشن و دقیق درباره شرایط اقتصاد ایران است که روشن کند که دولت چهاردهم در کدام شرایط وارد پاستور می‌شود؛ اگرچه دولت سیزدهم و نزدیکان به این دولت، عملکرد خود را بسیار مثبت می‌دانند و از اسب زین شده‌ای سخن می‌گویند که تحویل دولت چهاردهم داده می‌شود. با این حال، اما تحلیلگران

ما واقعاً یک نرخ بیکاری دورقمی را طی سال‌های بعد از انقلاب تجربه کردیم و جز در معدود سال‌هایی، معمولاً بیکاری تک‌رقمی داشتیم. می‌افزاید: ما در عین حال، مشکل دیگری در کنار بیکاری داریم و این که به دلیل شرایط اقتصادی خاص کشور که یک اقتصاد خدماتی است، خیلی از افراد از طریق رابطه، رانت، دلالی و واسطه‌گری امرار معاش می‌کنند. این‌ها شرایطی را ایجاد می‌کند که انگیزه افراد برای ورود به بازار کار هم با مشکل مواجه شود و تحت تأثیر قرار گیرد. این کارشناس بازار کار تصریح می‌کند: در واقع این‌طور می‌خواهم تلقی کنم که جمعیت فعال ما به نسبت شرایط زمانی و شرایط سنواتی و افزایش جمعیت، برای استخراج نرخ بیکاری و اشتغال، خیلی معقول و منطقی محاسبه نمی‌شود. نرخ بیکاری و نرخ اشتغال باید از جمعیت فعال استخراج شود،

نیمایی و بازار آزاد، بانک‌ها تسهیلات را به شرکت‌های زیرمجموعه خود هدایت کنند و این شرکت‌ها نیز برای برخورداری از رانت ارزی در صف واردات قرار بگیرند و طرح توسعه‌ای از کانال تسهیلات نظام بانکی طی دو سال اخیر اتفاق نمی‌افتد. لذا اقتصاد ایران در شرایط قفل شدگی قرار دارد و رکود سهمگینی هم حاکم شده و اخیراً بانک مرکزی از این سیاست غلط خود تاحدودی کوتاه آمده است.

■ چرا نباید گول آمار کاهش نرخ بیکاری را بخوریم؟

حمید حاج‌اسماعیلی، کارشناس بازار کار نیز در گفتگو با خبرگزاری خبرآنلاین می‌گوید: در مورد اشتغال اگر بخواهم یک مقداری عمیق‌تر صحبت کنم، باید بگویم آمارها و ارقامی که طی چند سال گذشته اعلام شده، مورد انتقاد بوده و این انتقادها در دوره‌ها و دولت‌های گذشته نیز وجود داشته است. علت هم این است که

کارایی سیاست‌های پولی انقباضی در کنترل نرخ تورم در میان مدت و بلندمدت، بانک مرکزی دولت سیزدهم بدون توجه به سیاست‌های مالی و بخش واقعی، همچنان اصرار داشت با ابزار سیاست‌های پولی انقباضی در کنار تثبیت ارز، به مهار تورم بپردازد. شقاقی تصریح می‌کند: اثرات مخرب این دو سیاست در حال روشن شدن است؛ به طوریکه بازار سرمایه کاملاً از کار افتاده است و خالص حاشیه سود بنگاه‌های تولیدی بازار سرمایه از ۳۴ درصد ۱۴۰۱ به زیر ۱۴ درصد ۱۴۰۲ افت کرده است و بخش خصوصی و تولیدی نیز به دلیل سیاست‌های شدید انقباضی پولی و عدم دسترسی به منابع بانکی در شرایط بسیار بدی قرار دارند و رکود سهمگینی بر اقتصاد حاکم شده است. وی متذکر می‌شود: اصرار بر روش نادرست بانک مرکزی موجب شده به دلیل اختلاف ۵۰ درصدی نرخ ارز

قاچاقچیان فرش، وعده تحویل ۴۸ ساعته به مشتریان می‌دهند

افزایش نگران‌کننده فرش‌های افغانستانی در بازار ایران!

فاطمه جوادی

توسعه و روند صعودی آن نگران‌کننده است، چون رشد فزاینده پیدا می‌کند و آسیب جدی به بازار داخلی و اشتغال ما می‌زند که تاثیرش در افت آمار صادراتی ما متبلور می‌شود. وی افزود: این فرش‌ها به شیوه قاچاق و با سهولت وارد

گروه اقتصادی: مرتضی حاجی‌آقامیری، رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران، در خصوص قاچاق فرش‌های افغانستانی به ایران، گفت: بیش از آنچه که وجود فرش‌های افغانستانی در داخل کشور نگران‌کننده باشد،

تشخیص نیست. باید امکاناتی را در اختیار داشته باشیم تا به مردم آگاهی و آموزش دهیم که اساساً فرش خوب خریدن یعنی چی و فرش ایرانی چه ویژگی‌هایی دارد که فرش افغانستانی و هندی ندارد.

■ **هند در غیاب ما بازار فرش آمریکا را تسخیر کرد**

رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران بیان کرد: وقتی ما تحریم هستیم، به هر حال کسانی که در حوزه فرش کار می‌کنند نیازشان را از جای دیگر تأمین می‌کنند، به همین دلیل هم بلافاصله بعد از تحریم‌ها، هند در غیاب ما بازار آمریکا را تسخیر کرد.

به گفته وی، کمک دولت و بخش خصوصی می‌تواند این روند را اصلاح کند. دستگاه‌ها اعم از گمرک و ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز باید ورود کنند تا این قدر راحت امکان قاچاق هر کالایی از جمله فرش که در شرایط آسیب‌پذیری قرار دارد، وجود نداشته باشد.

■ **احتمال صادرات ۴۰ میلیون دلاری فرش دستباف**

عضو اتحادیه صادرکنندگان فرش دستباف در مورد آخرین وضعیت صادرات فرش دستباف نیز گفت: طبق آخرین گزارش مرکز ملی فرش، تغییرات مثبتی در دو ماه ابتدایی سال رخ داده و حدود ۷ میلیون دلار فرش صادر شده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل اندکی رشد داشته است. من فکر می‌کنم در انتهای سال شاهد همان ۴۰ میلیون دلار صادرات سال گذشته بدون افت و خیز خاصی باشیم.

مرزهای شرقی به کشور خیلی ساده است، گفت: یک مقداری هم فرش از پاکستان وارد کشور شد که روند آن ادامه دار نبود. ظاهراً بعضی از فرش‌های افغانستانی با یک بار شسته شدن تغییر می‌کنند و بعضی دیگر طی یکی دو سال استفاده تحلیل می‌روند و ماندگار نیستند و خریدار آن‌ها پول خود را دور می‌ریزد.

■ **فرش افغانستانی به نام فرش ایرانی به فروش می‌رسد**

وی اظهار کرد: در برخی موارد فرش افغانستانی به نام فرش

وقتی ما تحریم هستیم، به هر حال کسانی که در حوزه فرش کار می‌کنند نیازشان را از جای دیگر تأمین می‌کنند، به همین دلیل هم بلافاصله بعد از تحریم‌ها، هند در غیاب ما بازار آمریکا را تسخیر کرد

ایرانی به فروش می‌رسد که این هم خودش تخلف دیگری است و دلیلش هم مسئله جذابیت فرش‌های افغانستانی بخاطر قیمت پایین است.

■ **تفاوت فرش‌های افغانستانی با فرش ایرانی**

حاجی آقامیری عنوان کرد: فرش‌های افغانستانی هم به لحاظ نقشه و هم تکنیک بافت با فرش ایرانی تفاوت دارند و این موضوع توسط کارشناسان قابل تشخیص است، اما برای مردم عادی قابل

می‌شود. طبیعتاً عوارض ورودی پرداخت نمی‌کنند، به دلیل این که فرش‌های با کیفیتی هم نیستند، با قیمت پایین‌تری از فرش ایرانی در اختیار مشتری قرار می‌گیرند و علاوه بر تخریب بازار، باعث ضربه به تولید داخل می‌شوند.

حاجی آقامیری ادامه داد: این موضوع که یک تولیدکننده فرش در افغانستان تعهد کند که شما هر تعدادی فرش لازم دارید من ۴۸ ساعت دیگر در تهران تحویل شما می‌دهم، روند نگران‌کننده‌ای است. در نظر داشته باشید ما بخواهیم بار تجاری هم بفرستیم ۴۸ ساعته به مقصد نمی‌رسد که این افراد این ادعا را در مورد واردات غیرقانونی فرش دارند.

رئیس کمیسیون فرش، هنر و صنایع دستی اتاق ایران توضیح داد: یکی از اقداماتی که در چند سال گذشته توسط اتحادیه صادرکنندگان فرش و اتاق بازرگانی در نمایشگاه‌های مختلف انجام شده این بوده که با کسانی که به نمایشگاه‌های فرش تهران، شیراز و اصفهان فرش افغانستانی می‌آورند برخورد شده و اجازه فروش به آنها داده نشده است.

حاجی آقامیری تصریح کرد: طی چند سال گذشته تجار آمریکایی در افغانستان سرمایه‌گذاری کرده‌اند و قالبی‌های را در این کشور توسعه داده‌اند، در سه سال اخیر هم شاهد شدت گرفتن تعداد فرش‌های قاچاق افغانستانی در ایران هستیم.

■ **خرید فرش افغانستانی، پول دور ریختن است**

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران با بیان این که واردات فرش از

«افق تازه» ادعاهای پیشرفت ریلی
کشور بررسی می‌کند

دستاوردسازی در حوزه حمل و نقل

محمد ارفع

بررسی‌ها نشان می‌دهد که فاصله قابل توجهی میان وضع موجود و هدف گذاری ۳۰ درصدی وجود دارد؛ به طوری که بر مبنای محاسبه سهم از حمل و نقل زمینی و مبتنی بر شاخص تن - کیلومتر بار حمل شده، سهم شیوه ریلی از حمل بار زمینی کشور در پایان سال ۱۴۰۰ براساس آمار اعلام شده، ۱۱.۲ درصد بوده است و نسبت به سال شروع برنامه ۱۱.۷ درصد افت نیز داشته است.

براساس برآوردی از سوی شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران برای تحقق هدف حمل ۳۰ درصد بار زمینی (مجموع ریل و جاده) توسط ریل در سال ۱۴۰۵ و با پیش بینی رسیدن مجموع حمل بار زمینی به رقم ۳۶۹ میلیارد تن - کیلومتر در آن سال، عملکرد بخش ریلی باید به رقم ۱۱۱ میلیارد تن - کیلومتر (یعنی بیش از سه برابر رقم سال ۱۳۹۹) یا به عبارتی، با فرض ثابت ماندن متوسط مسافت حمل بار ریلی، به ۱۵۶ میلیون تن برسد.

براساس همین برآورد، در بخش مسافری، برای تحقق هدف جابه جایی ۲۰ درصدی مسافران حمل و نقل عمومی زمینی توسط ریل در سال ۱۴۰۵ و با پیش بینی رسیدن مجموع جابه جایی مسافر زمینی به رقم ۵۴ میلیارد نفر - کیلومتر در آن سال، عملکرد بخش ریلی باید به رقم ۱۹.۲ میلیارد نفر - کیلومتر یا به عبارتی، به ۳۷ میلیون نفر برسد. به این منظور، به ۱۲۴۴ کشنده (حدود ۸۰۰ باری، ۹۰ مسافری و ۳۶۰ مانوری) تا سال ۱۴۰۵ نیاز است که برآورد سرمایه گذاری لازم برای آن با قیمت های سال ۱۳۹۹ به حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان می‌رسد.

حمل و نقل ریلی علاوه بر مزایای فراوان در سطح ملی مانند ایمنی، توان حمل انبوه و ارزان، کاهش مصرف سوخت و کاهش خسارات زیست محیطی، دارای ارزش راهبردی برای کشور است و می‌تواند از ابعاد سیاسی و امنیتی برای کشور ایجاد قدرت کرده و مزیت رقابتی در عرصه بین‌المللی ایجاد کند. با وجود اولویت داشتن توسعه حمل و نقل ریلی در اسناد بالادستی، سیاست‌های اعلامی و برنامه‌های مصوب دولت‌ها، مرکز پژوهش‌های مجلس می‌گوید که سهم حمل و نقل ریلی از حمل و نقل کشور اندک است. براساس بند «ب» ماده (۵۷) قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور باید سهم حمل و نقل ریلی از جابه جایی بار در کشور حداقل به ۳۰ درصد در پایان برنامه می‌رسید؛ اما نتایج

فعالان این صنعت بازیر سؤال بردن دستاوردها و صحت اطلاعات ارائه شده از سوی مدیرعامل راه آهن به این نکته پرداختند که این افتتاحیه بیشتر از آنکه عملیاتی باشد شوی تبلیغاتی از سوی میعاد صالحی است به طور مثال تین نیوز در مصاحبه‌ای با یک کارشناس حمل و نقل به این موضوع پرداخته و او گفته است: پیشنهاد می‌شود مدیرعامل بعدی راه آهن در ابتدا یک گروه حقیقت یاب برای راستی آزمایی سخنان سید میعاد صالحی تعیین کند و این گروه بیطرفانه قضاوت و واقعیت‌ها را اعلام کنند. اگر صحیح بود به ایشان جایزه هم بدهند اما گر صحیح نبود ایشان که نیستند اما همه معاون‌های موجود را به دلیل دروغ گویی به دادگاه ویژه کارکنان دولت معرفی کنند.

یک بازنشسته راه آهن هم گفت: سوابق این پروژه‌ها در راه آهن و سیستم‌های اداری راه آهن موجود است و امکان دروغ گفتن به این بزرگی وجود ندارد. یکی دیگر از کارشناسان ریلی هم در شبکه‌های اجتماعی در این مورد نوشت: خبر افتتاح فاز پایانی دو خطه اهواز اندیمشک از طریق ویدئو کنفرانس با وزیر راه و شهرسازی و سرپرست ریاست جمهوری رسانه‌ای شد و بار دیگر شاهد شوی تبلیغاتی از مدیرعامل راه آهن بودیم.

وی با بیان این که از آقای مخبر بعید بود که حداقل در مورد استان خودشان دچار اشتباه بشوند، افزود: آقای مخبر کافی بود شخصی را برای بازدید این مسیر ۱۳۵ کیلومتری مأمور می‌کردند تا متوجه می‌شدند بلاک اندیمشک سبزآب به طول ۱۶ کیلومتر و بلاک سبز آب شوش به طول ۱۵ کیلومتر در طول این مسیر هنوز یک خطه هستند و این افتتاح فقط یک شوی تبلیغاتی برای مدیرعامل راه آهن بود. البته متخصصان و کارمندان آگاه و زحمتکش صنعت ریلی با هوشیاری کامل، این ظاهر سازی‌ها را رسوا خواهند کرد.

در این بین در مجموع حدود ۲ سال است که با وجود اینکه رشد بار و تقاضا برای حمل بار در کشور وجود دارد اما حمل و نقل باری ریلی روند متاسفانه نزولی دارد از سویی دیگر با توجه به پایان دولت سیزدهم و استقرار دولت بعدی افتتاحیه‌های نمایشی و تبلیغاتی برای دستاوردهای این روزها از سوی مدیرعامل راه آهن نیز افزایش یافته است یعنی با وجود آنکه در این سه سال آنچنان پیشرفتی در حوزه ریلی صورت نگرفته بسیاری از آمارها این عدم پیشرفت را نشان می‌دهند که در بالا به برخی از آنها پرداخته شد، میعاد صالحی سعی دارد تا با این مراسمات از پاسخگویی سال‌های مدیریتش و عقب افتادگی در این حوزه شانه خالی کند به طوری که در آخرین روز استقرار دولت سیزدهم یعنی شنبه‌ای که گذشت او پروژه خط دوم راه آهن اندیمشک اهواز را افتتاح کرد اما کارشناسان ریلی این افتتاح را شوی تبلیغاتی از مدیرعامل راه آهن توصیف کرده‌اند.

روز شنبه ششم مرداد ماه ۱۴۰۳ پروژه خط دوم راه آهن اندیمشک به اهواز افتتاح شد و مدیرعامل راه آهن در مراسم افتتاح این پروژه گفت: اردیبهشت ماه سال گذشته با حضور رئیس جمهور شهید، ۷۰ کیلومتر از خط دوم راه آهن اهواز به اندیمشک را افتتاح کردیم و امروز بعد از پانزده ماه، در فقدان آن شهید جمهور ۴۰ کیلومتر باقی مانده از خط، با فرمان سرپرست ریاست جمهوری به صورت ویدئو کنفرانسی افتتاح می‌شود.

سید میعاد صالحی با بیان اینکه ارزش این پروژه بیش از ۳ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان است، تصریح کرد: سه بلاک بامدژ به خاور، خاور به نظامیه و نظامیه به اهواز با افتتاحی که امروز انجام می‌شود، این مسیر ۲ خطه به پایان می‌رسد. خط اول این پروژه از سال ۱۳۰۷ تا ۱۳۱۷ احداث شده بود و اینک خط دوم به پایان رسید. به دنبال رسانه‌ای شدن این خبر، بسیاری از کارشناسان و

بر افتتاح فاز پایانی دو خطه اهواز اندیمشک از طریق ویدئو کنفرانس با وزیر راه و شهرسازی و سرپرست ریاست جمهوری رسانه‌ای شد و بار دیگر شاهد شوی تبلیغاتی از مدیرعامل راه آهن بودیم

«افق تازه» از یک تحول
معنادر در حوزه صادرات نفت
گزارش می دهد

شکست نظام تحریمی قدرت های غربی علیه ایران

با این همه، به تازگی شاهد یک تحول جدید و معنادار دیگر در حوزه صادرات نفت ایران بوده ایم. در این راستا، به تازگی تحلیلگران موسسه غربی "استاندارد چارتر" در موضع گیری به این مساله اشاره کرده اند که صادرات نفت ایران به چین در ماه ژوئن سال جاری میلادی چیزی در حدود ۱ میلیون و ۴۵۰ هزار بشکه بوده است.

تحلیلگران موسسه مذکور مدعی شده اند که ایران بخش زیادی از صادرات نفت خود به چین را از طریق آب های مالزی و با استفاده از تاکتیک های خاص در حوزه دور زدن تحریم ها انجام می دهد. موضوعی که در نوع خود یک پیروزی برای ایران و یک شکست بزرگ برای نظام تحریمی قدرت های غربی علیه تهران است.

با این همه، طرح خبر مذکور، در نوع خود حامل ۲ پالس و پیام مهم و معنادار است که باید به آن ها توجه ویژه ای شود. اولاً، باید توجه داشته باشیم که کشورمان در سال های اخیر در حوزه صادرات نفت خود، مسیر دشوار و پیچیده ای را پیموده و در این رابطه، سعی بر آن بوده تا از تمامی ظرفیت های لازم در مواجهه با جنگ اقتصادی دشمنان علیه ایران استفاده شود.

در ماه های اخیر، تحلیل ها و گزارش های مختلفی با محوریت افزایش تولید و صادرات نفت ایران منتشر و مطرح شده است. به عنوان مثال، چند وقت قبل بود که "موسسه بین المللی انرژی" در گزارشی از افزایش تولید نفت ایران به عدد ۳ میلیون و ۳۶۰ هزار بشکه در روز خبر داد و البته که صادرات روزانه نفت ایران را هم چیزی در حدود ۲ میلیون بشکه ارزیابی کرد.

به گزارش خبرنگار «افق تازه»: آمارهایی که کم و بیش از سوی دیگر نهادها و اندیکسده ها و رسانه های مرتبط با حوزه بازار جهانی انرژی نیز تأیید شده و این مساله را برجسته سازی می کنند که ایران در حوزه صادرات نفت خود، عملاً بسیاری از قید و محدودیت هایی ضدایرانی که قرار بود بر اساس توافق برجام لغو شوند را بی معنا و بی اعتبار کرده است.

به بیان ساده تر، ایران در حوزه تولید و صادرات نفت خود تا حد زیادی به دوران قبل از خروج یکجانبه و غیرقانونی دولت سابق آمریکا از توافق برجام بازگشته است. موضوعی که در نوع خود یک پیروزی و دستاورد مهم و بزرگ برای ایران محسوب می شود.

سامان سفالگر

مختلف در حوزه صادرات انرژی، می‌توان اتفاقات مبارک و خوشایندی را در حوزه صادرات نفت ایران رقم زد. از این رو، طرح این قبیل ابتکارات در دولت جدید کشورمان نیز باید با قدرت ادامه یابند و نباید صرفاً به وضعیت موجود اکتفا شود. مسعود پزشکیان به عنوان رئیس‌جمهور منتخب کشورمان از ضرورت لغو تحریم‌ها علیه ایران و متوازن سازی سیاست خارجی ایران سخن گفته است. این‌ها اصول و مسائل مثبت و خوبی هستند با این حال، راهی که تاکنون در حوزه صادرات نفت ایران طی شده نیز باید با قدرت ادامه یابد و دلیل اصلی این مساله نیز این است که با توجه به شرایط خاص منطقه‌ای و بین‌المللی، عدم قطعیت‌های گسترده و قابل توجهی در محیط بین‌المللی حاکم هستند و کشورمان تا جای ممکن بایستی با اتکا به سناریوهای مختلف در حوزه صادرات انرژی‌اش، با این وضعیت مواجه شود.

دوم اینکه پیشرفت‌های قابل توجه در حوزه تولید و صادرات نفت ایران این

از این رو، دولت چهاردهم نیز در عین در پیش گرفتن تلاش‌های تازه در حوزه تولید و صادرات نفت ایران، بایستی تا جای ممکن از دستاوردهای کشور در حوزه صادرات انرژی که به آن به‌ارث رسیده، حمایت و دفاع کند. بر اساس آنچه وزارت نفت کشورمان اعلام کرده، ایران برنامه بالابردن تولید روزانه نفت خود به عدد ۴ میلیون بشکه را تا پایان سال جاری ششمی دارد.

آمارهایی که کم و بیش از سوی دیگر نهادها و اندیکس‌ها و رسانه‌های مرتبط با حوزه بازار جهانی انرژی نیز تأیید شده و این مساله را برجسته سازی می‌کنند که ایران در حوزه صادرات نفت خود، عملاً بسیاری از قید و محدودیت‌هایی ضدایرانی که قرار بود بر اساس توافق برجام لغو شوند را بی معنا و بی اعتبار کرده است

واقعیت را موثر تاکید قرار می‌دهند که با استفاده از ظرفیت‌های داخلی و ابتکارهای

دستور کار و هدفی که با قدرت باید پیگیری شود و نباید اینطور باشد که در حوزه سیاست‌های انرژی کشور در هر دولتی شاهد راه و رویه‌های تازه‌ای باشیم. موضوعی که به هیچ عنوان در راستای منافع ملی کشورمان نیست. توجه به این نکته نیز ضروری است که به دست آوردن سهم بازار در حوزه انرژی به سختی حاصل می‌شود و وقتی در این بازار سهمی به دست آورده شود، حراست از آن باید با جدیت هر چه تمام‌تر در دستور کار باشد.

گزارش «افق تازه» از راهکار توسعه اقتصادی ایران

مسیر پزشکیان برای اتصال به سیستم بانکداری بین‌المللی چیست؟

سامان سفالگر

بایستی مانع از بدتر شدن وضعیت شود. دوم اینکه باید توجه داشته باشیم که دیگر فضای آزمون و خطا در حوزه حکمرانی ایران و به ویژه در بخش اقتصادی کشور مان وجود ندارد. در این رابطه، چه دولت و چه مجموعه جناح‌های مختلف و نخبگان سیاسی و اقتصادی کشور مان بایستی تمامی تلاش خود را بکار گیرند و با انسجام و اتحاد، راه را برای حل مشکلات اقتصادی کشور مان هموار کنند. در حقیقت، بدون وحدت داخلی، تصور اینکه مسائل و مشکلات اقتصادی ایران حل خواهد شد و یا کاهش می‌یابد، به هیچ عنوان منطقی نیست. به بیان ساده‌تر، حل چالش‌های اقتصادی کشور نباید معطل سیاست بازی‌ها و رفتارهای جناحی باقی بماند. معادله‌ای که در کلیت خود در صورت عدم تحقق، برای کشور مان و به ویژه مردم هزینه‌زا خواهد بود. باید توجه داشته باشیم که سرمایه اجتماعی جریان حکمرانی در ایران در سال‌های اخیر به دلیل برخی سوءعملکردهای دولت حاضر در قدرت و به طور خاص تشدید مشکلات اقتصادی کشور مان آسیب‌های جدی دیده‌است. از این رو، اگر قرار باشد که در بر همان پاشنه سابق بچرخد، بایستی هم انتظار تشدید هر چه بیشتر مشکلات اقتصادی ایران و هم فاصله گرفتن بیش از پیش مردم و حاکمیت از یکدیگر را داشته باشیم. موضوعی که به هیچ عنوان در راستای منافع ملی کشور مان نیست و همگان برای دور ماندن ایران از این سناریو باید تمامی تلاش خود را بکار گیرند.

خاص این سؤال را مطرح می‌سازند که آیا مسعود پزشکیان و تیم اقتصادی وی می‌توانند خیلی زود تغییرات مثبت اقتصادی و به طور خاص بهبود وضعیت معیشتی مردم را سبب شوند؟ برای پاسخ به این پرسش توجه به ۲ نکته ضروری است. اولاً باید به کلیت معادله مذکور نگاهی منطقی داشت. باید توجه داشته باشیم که مشکلات اقتصادی کشور مان در مدت زمان کوتاهی ایجاد نشده‌اند و بعضاً ریشه‌های تاریخی و عمیقی دارند. به عنوان مثال در بحث تحریم‌های قدرتهای غربی علیه کشور مان، لازم است این مساله را مورد توجه داشته باشیم که دیوار بی اعتمادی میان ایران و جهان غرب و به طور خاص ایران با آمریکا بسیار بلند است و رفع تحریم و فشارهای خارجی علیه ایران، مدت زمان زیادی را از کشور مان و البته دولت مسعود پزشکیان خواهد گرفت. جدای از این مساله، باید توجه داشته باشیم که برخی چالش‌ها و مشکلات ساختاری در اقتصاد ایران و سومدیریت‌ها نیز نقشی مهم و قابل توجه در تداوم یافتن برخی مشکلات جدی در اقتصاد ایران نظیر تداوم یافتن گرانی و تورم در آن بازی می‌کنند. موضوعی که در سال‌های اخیر بارها و بارها از سوی ناظران و تحلیلگران اقتصادی مورد اشاره و تاکید بوده‌است. از این رو، اینکه تصور کنیم در کوتاه مدت دولت چهاردهم می‌تواند سیل قابل توجهی از مشکلات اقتصادی و معیشتی را حل کند چندان منطقی نیست و بهترین سناریو در این رابطه این است که این دولت در وهله نخست با ارزیابی وضعیت موجود

مدت زمان زیادی از پیروزی مسعود پزشکیان در انتخابات ریاست جمهوری اخیر کشور مان نمی‌گذرد و امروز نیز وی به صورت رسمی قسم یاد خواهد کرد و به نهمین رئیس جمهوری تاریخ ایران تبدیل می‌شود. در این راستا، در مدت اخیر شاهد برخی انصابت و طرح گمانه زنی‌های مختلفی در مورد چهره‌های احتمالی حاضر در دولت مسعود پزشکیان بوده‌ایم و البته که این گمانه زنی‌ها همچنان نیز ادامه دارند. در این میان، یکی از حوزه‌هایی که مسعود پزشکیان در زمان رقابت‌های انتخاباتی به نحوی ویژه معطوف به آن بوده، بهبود وضعیت معیشتی و اقتصادی مردم کشور مان بوده است. پزشکیان بارها و بارها با تاکید بر وضعیت نامساعد اقتصادی مردم کشور مان به این مساله اشاره داشت که از طریق فرصت‌سازی در محیط بین‌المللی و در عین حال بهره‌گیری از نظرات کارشناسان و افراد خبره و فعال‌سازی ظرفیت‌های داخلی، بایستی فضای مساعدی را برای رشد و پیشرفت اقتصادی ایران و به طور خاص بهبود وضعیت معیشتی و اقتصادی مردم ایران فراهم کرد. پزشکیان حتی با اشاره به توافق برجام این مساله را مورد تاکید قرار داد که وی به دنبال مذاکرات احیای برجام و فعال‌سازی حداکثری ظرفیت‌های اقتصادی این توافق برای کشور مان در حوزه‌هایی نظیر رفع تحریم‌ها و البته فراهم ساختن زمینه‌های لازم جهت برخورداری ایران از سیستم بانکداری بین‌المللی است. در این چهارچوب، بسیاری از افکار عمومی به طور

کمبود سرمایه گذاری در صنعت انرژی نگران کننده است

بحران بی پایان کمبود برق در کشور

سارینا سیف

بحران برق موضوعی است که زندگی تمام شهروندان را تحت تأثیر قرار داده و کشور را به تعطیلی کشانده است. در راستای تشدید این بحران و قطعی های گسترده، مهدی مسائلی، دبیر سندیکا صنعت برق، توضیح داد که صنعت برق دچار بحران اقتصادی است و جذب سرمایه در این صنعت دچار مشکل شده است. بحران برق دیگر به معضلی جدی در اقتصاد ایران تبدیل شده است. به ویژه در فصل تابستان و متعاقب آن افزایش دمای هوا و رشد مصرف برق، دولت از تأمین برق مورد نیاز مصرف کنندگان عاجز می ماند؛ تا جایی که طی روزهای اخیر باز هم به راهکاری قدیمی یعنی تعطیلی کشور روی آورده است. گرچه تصمیم گیران با اتکا به اخباری نظیر افزایش گرما، تابش اشعه فرابنفش و اخبار این چنینی سعی در توجیه تعطیلات غیرمنتظره و نمایشی دلسوزانه برای مردم دارند، اما اصل داستان باز هم به یک بحران بازمی گردد: بحران کسری برق. بیش از یک دهه اخیر با تشدید تحریم ها، قطع کردن پای بخش خصوصی از صنعت برق، خیمه زدن دولت و بخش خصوصی بر منابع انرژی و افزایش سرعت فرار سرمایه از بخش تولید و صنعت کشور، سرمایه گذاری در صنعت برق و نیروگاهی کشور به صفر تمایل پیدا کرده است. اما آیا تعطیلی ادارات و صنایع کشور می تواند راهکاری عملی برای عبور از بحران برق باشد؟ تا چه زمانی دولت ها با چنین شیوه ای می توانند کشور را اداره کنند؟ آیا زمان آن نرسیده تا با راهکارهای علمی و عملی کشور از بحران انرژی عبور کنند؟

شاید اکنون با شیوه های کدخدانسانه دولت بتواند دو روز را پشت سر بگذارد، اما آیا این میزان از کمبود سرمایه برای آینده کشور نگران کننده نیست؟

چرا کشور دچار بحران برق شد؟

دبیر سندیکای صنعت برق درباره دلایل بروز بحران برق در کشور به تجارت نیوز گفت: «این موضوع ریشه ۱۰، ۱۵ ساله دارد. یعنی اتفاقی که امروز مشاهده می شود، ریشه آن به ۱۵ سال قبل بازمی گردد. از زمان اجرای طرح هدفمندسازی یارانه ها، یعنی آن هنگام که آهن ربای جذب سرمایه در این صنعت تضعیف شد، دولت ضربه کاری خود را به صنعت برق کشور وارد کرد. یعنی می توان گفت از همان دوران، یعنی سال ۱۳۸۹، کمر این صنعت را شکستند.» مهدی مسائلی به این پرسش که آیا با راهکاری مانند تعطیلی کشور از بحران برق عبور می کند؟ پاسخ داد: «برای عبور از این بحران دو راهکار بیشتر وجود ندارد: یا باید هشت میلیارد دلار بابت بهینه سازی مصرف هزینه شود یا برای ساخت نیروگاه ها، خط پست و... ۲۵ میلیارد دلار هزینه شود. باید در نظر داشت که ساخت یک نیروگاه حدود پنج سال، یک پست برق سه سال و یک خط انتقال حدود دو سال زمان می برد. از سوی دیگر پروژه های مانند پروژه شرکت توزیع تیرهای برق در معابر حدود یک سال زمان می برد، پس نمی توان انتظار داشت وضعیت برق کشور زودتر از پنج سال بهبود پیدا کند.» او یادآور شد: «هر وات برق یعنی از تولید تا مصرف ۱۰۱ دلار هزینه دارد. حال در کشور حدود ۲۰ هزار مگاوات کسری وجود دارد. اگر هزینه یک وات حدود ۱۰۱ دلار باشد و کسری برق نیز حدود ۱۸ هزار مگاوات در نظر گرفته شود، مشخص می شود چه حجمی از سرمایه باید در این صنعت خرج شود تا بتوان از این وضعیت خارج شد. اکنون دو موضوع باید بررسی شود: اینکه آیا این هزینه ها و این سرمایه گذاری ها در طول سنوات گذشته انجام شده یا خیر و موضوع دوم اینکه آیا امکان این سرمایه گذاری در حال حاضر فراهم است یا نه؟» مسائلی ادامه داد: «به نظر می رسد این وضعیت در آینده هم ادامه پیدا کند. با این شرایط

سال قبل حدود ۱۲ هزار مگاوات کسری وجود داشت و امسال حدود ۱۸ هزار مگاوات کسری وجود دارد. با همین وضعیت، سال آینده نزدیک ۲۴ هزار مگاوات کسری اتفاق می افتد. چرا که رشد مصرف از رشد تولید پیشی گرفته است. هر سال حداکثر دو تا ۲.۵ درصد رشد تولید صورت می گیرد، اما رشد مصرف حدود هفت درصد افزایش پیدا می کند.»

رشد مصرف برق غیر عادی است؟

دبیر سندیکای صنعت برق درباره جلوگیری از رشد مصرف برق توضیح داد: «برای مثال می توان این فرض را در نظر گرفت که مثلاً کولر آبی دیگر در منازل چوگونگونیست. هر چقدر هم مسئولان به مردم اعلام کنند که روی کولر ها را بپوشانید و اقدامات دیگری نیز برای بهینه سازی انجام دهید، باز در زمینه کولر آبی کار ساز نخواهد بود. چرا که به دلیل افزایش دمای هوا، کولر هوای گرم را صرفاً می تواند مقداری بهینه کند. به ویژه طبقات بالاتر در مرحله هایی که تراکم آپارتمان ها بالاتر است، تبادل هوا صورت نمی گیرد و عملاً مردم به استفاده از کولر گازی گرایش پیدا می کنند. مصرف کولر گازی نیز با کولر آبی یکسان نیست.» او اضافه کرد: «در طول حداقل ۱۰ سال اخیر، یعنی از زمان هدفمندسازی یارانه ها، این صنعت دچار بحران اقتصادی شده و این بحران اقتصادی امروز در قالب فنی خود را نشان می دهد. همان اقتصاد ضعیف، در تولید خوراکی و نیروگاه ها که گاز است، وزارت نفت تحت الشعاع قرار داد و نتوانست به نیروگاه ها گاز برساند. در این شرایط برخی نیروگاه ها مجبور شدند مازوت بسوزانند. از همین رو میزان آسیب دیدن نیروگاه ها بالا رفت. در حال حاضر تعدادی از نیروگاه ها در مراحل تعمیرات و اورهال هستند که وزیر نیرو در اظهارات خود اعلام کرد ظرف چند روز آینده این نیروگاه ها در مدار تولید قرار می گیرند.»

«افق تازه» از بازار زیرزمینی فروش کد ملی در بازار خودرو کشور گزارش می‌دهد

بازار سیاه خرید کارت ملی

محمد ارفع

یکپارچه) بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان برآورد می‌شد. برای خودروهای کرمان موتور این عدد از ۱۰۰ تا ۲۹۰ میلیون تومان بود. حواله محصولات ایران خودرو نیز از ۱۵۰ تا ۳۵۰ میلیون تومان قیمت می‌گرفت. برای خودروی هایما ارزش حواله، ۳۵۰ میلیون تومان، دنا حدود ۱۵۰ میلیون تومان و پژو ۲۰۶ نیز ۲۰۰ میلیون تومان بود. حواله محصولات سایپا نیز از ۱۵ تا ۱۰۰ میلیون تومان برآورد شده بود، به عنوان مثال در خودروی کوئیک جی ایکس، عدد یاد شده در حدود ۱۵ میلیون تومان و کوئیک اس و کوئیک آر از ۸۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان بود. حواله شاهین نیز ۱۰۰ میلیون تومان خرید و فروش می‌شد. همچنین در محصولات گروه بهمن حواله رسپکت ۲۰۰ میلیون تومان، فیدلیتی و دیگنیتی هم ۳۰۰ میلیون تومان بود. اما خودروهای وارداتی در صدر این لیست‌ها بودند؛ حواله (تکمیل وجه شده در سامانه یکپارچه خودرو) هیوندای کرتا

قوانین به سرعت خرید و فروش این چنینی را از روی اپ‌سایت خود پاک می‌کنند اما به دلیل استفاده برخی از این فروشندگان از راه کارهای دورزدن هوش مصنوعی این پلتفرم‌ها می‌توانند چند دقیقه یا حتی ساعتی آگهی خود را به نمایش بگذارند تا قیمت‌ها در این بازار به روز شود، به گونه‌ای که اخیراً یکی از وبسایت‌های خبری ادعا کرده که نرخ جدید برخی افراد برای فروش کد ملی جهت واردات خودروهای کار کرده از ۵۰۰ میلیون تومان آغاز می‌شود و در مواردی تا یک میلیارد تومان هم می‌رسد. پیش از این در اسفند ماه سال گذشته، مبلغی که واسطه‌ها و افراد به واسطه کد ملیشان دریافت می‌کردند، براساس قیمت نهایی خودرو و فاصله قیمت بازار و کارخانه بود هر چقدر این فاصله زیاد می‌بود، سود فروش کد ملی بیشتر می‌شد. در همان زمان در بین خودروهای مدیران خودرو ارزش کد ملی (برای ثبت نام کنندگان در سامانه

اواخر سال گذشته با سرعت گرفتن واردات خودروهای صفر کیلومتر و محدودیت واردات برای هر نفر، خبر فروش کد ملی و بازار سیاه آن با قیمت‌هایی همچون ۲۰۰ میلیون تومان و ۳۰۰ میلیون تومان داغ شد. در عرض یک روز کاربران توانستند پلتفرم‌های آگهی اینترنتی را با آگهی فروش کد ملی پر کنند با اینکه در آن زمان این اخبار تکذیب شد و یا عواقب حقوقی فروش کد ملی به فروشندگان گوشزد با این حال در چند روز گذشته و پس از ابلاغ آیین نامه واردات خودروهای کار کرده، کلاهبرداران اینترنتی باز هم با ترندهای جدید و با نرخ‌های جدید دست به خرید و فروش کد ملی زدند. اگر سری به پلتفرم‌های اینترنتی خرید و فروش همگانی بزنید خواهید دید که فروشندگان می‌توانند که حاضرند در ازای دریافت هزینه کارت ملی خود را در اختیار وارد کنندگان خودروهای کار کرده بگذارند با اینکه این پلتفرم‌ها طبق

و تویوتا کرولا بین ۴۰۰ میلیون تومان تا ۶۵۰ میلیون تومان بود.

در همان زمان حتی خرید و فروش کد ملی و سوء استفاده از آن به کد ملی جانبازان نیز رسید، در مورد خودروهایی که ارزش ارزی آن‌ها ۲۵ هزار یورو بود برای جانبازان ۵۰ درصد، بین ۷۰۰ میلیون تومان تا یک میلیارد تومان خرید و فروش می‌شد. برای خودروهای ۳۰ هزار دلار (برای جانبازان ۶۰ درصد) و همچنین خودروهای ۳۵ هزار دلار (برای جانبازان ۷۰ درصد) به ترتیب از یک میلیارد تومان تا سه میلیارد تومان دریافت می‌شد. به هر صورت وزارت صمت در خصوص خرید و فروش کد ملی اشخاص حقیقی برای موضوعاتی نظیر واردات و ثبت نام خودرو در آن زمان تأکید کرد که این اقدام و جاهت قانونی ندارد و هر گونه واگذاری (فروش) کد ملی و سایر مدارک مرتبط به شخص ثالث تخلف است.

در اطلاعیه وزارت صمت آمده بود: «باتوجه به اخبار منتشره در فضای مجازی پیرامون خرید و فروش کد ملی (اسناد سجلی) اشخاص حقیقی جهت موضوعاتی نظیر واردات و ثبت نام خودرو، بدین وسیله ضمن تأکید بر عدم و جاهت قانونی چنین اقداماتی، به اطلاع عموم می‌رساند که هر گونه واگذاری (فروش) کد ملی و سایر مدارک مرتبط تحت هر عنوان و قرارداد به شخص ثالث جهت موضوعاتی نظیر ثبت نام خودرو و تخلف و در صورت اطلاع این وزارت، موجب سلب اولویت خواهد بود. ضمناً بر رفتار افراد هنجارشکن نیز (اشخاصی که مبادرت به سوء استفاده از کد ملی سایرین می‌کنند) مسئولیت حقوقی و کیفری جاری خواهد بود؛ لذا ضرورت دارد شهروندان با هوشیاری و اطلاع‌رسانی به سایرین، مانع از هر گونه سوء استفاده در این خصوص شوند».

اما این روند غلط در فروردین امسال نیز از سوی نمایشگاه‌داران تکرار شد به همین علت اتحادیه نمایشگاه‌داران به متخلفان اخطار داد

و اطلاعیه‌ای صادر کرد.

اسد کرمی، رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودرو، در همین ارتباط می‌گوید از سال گذشته اخطارهای مختلفی را به نمایشگاه‌داران برای اقدامات غیرقانونی داده‌ایم و حتی اعلام کرده‌ایم اگر توسط نمایشگاه‌داران خرید کد ملی انجام شد با آنها برخورد جدی می‌کنیم. در همین ارتباط مجوز فعالیت برخی از نمایشگاه‌داران باطل شده است؛ اما در قالب نامه‌ای رسماً به تمام صنف اعلام کرده‌ایم که این موضوع تخلف است. این نامه به شرح زیر است:

«پیرو شایعاتی در خصوص خرید و فروش کد

حواله محصولات سایپا نیز از ۱۵ تا ۱۰۰ میلیون تومان برآورد شده بود، به عنوان مثال در خودروی کوئیک جی ایکس، عدد یاد شده در حدود ۱۵ میلیون تومان و کوئیک اس و کوئیک آر از ۸۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان بود. حواله شاهین نیز ۱۰۰ میلیون تومان خرید و فروش می‌شد

ملی اشخاص حقیقی برای موضوع واردات و ثبت نام خودرو بدین وسیله این اتحادیه ضمن تکذیب این موضوع به مردم هشدار می‌دهد هر گونه واگذاری کد ملی و سایر مدارک مرتبط تحت هر عنوان و قرارداد به شخص ثالث تخلف و موجب سوء استفاده افراد سودجو می‌باشد و عواقب سنگین حقوقی کیفری و مالیاتی در پی خواهد داشت.»

حال که روند این روند غلط به یک‌رویه نادرست در بازار زیرزمینی کشور تبدیل شده است و پس از چندی دوباره در روزهای گذشته بالا گرفته است دوباره نیز مسئولان با تکذیب و

اطلاعیه دادن و مصاحبه‌های مختلف تلاش داران تا دست کلاهبرداران را از این بازار دور کنند به طور مثال هادی سلیمانی ملک، رئیس هیئت مدیره انجمن واردکنندگان خودرو، درباره خرید و فروش کارت‌های ملی برای واردات خودرو توضیح داد با توجه به اینکه فرایندها و چگونگی اجرای آیین نامه واردات خودرو توسط عموم مردم هنوز مشخص نشده و بانک مرکزی نیز به طور شفاف اعلام کرد، هنوز منبع تأمین ارز این خودروها مشخص نیست. تمام خرید و فروش‌های کارت ملی که باهدف واردات خودروهای دست دوم در حال انجام است قانونی نیست و عواقب زیان‌باری برای خریدار کارت ملی خواهد داشت.

وی افزود: این احتمال برای خریدار وجود دارد که نتواند از امتیاز کارت ملی در ازای پولی که پرداخت کرده استفاده کند؛ زیرا هنوز نحوه اجرای آیین نامه آزادسازی خودروهای وارداتی شفاف نیست و ابهامات فراوانی دارد و مهم‌ترین ابهام همان نحوه تأمین ارز توسط بانک مرکزی است. وقتی منبع تأمین ارز مشخص شود و دستورالعمل‌های لازم به شکل جدید ابلاغ و جزئیات شفاف شود ممکن است شرایط خاصی برای واردات وضع شده باشد و بر مبنای آن واردات مشمول همه نشود؛ به طور مثال ممکن است که این شرط گذاشته شود که واردکننده باید در خارج از کشور حساب داشته باشد.

وی همچنین تصریح کرد: انجمن همواره با مکانیزم‌هایی که ایجاد رانت می‌کند مخالف است و اگر خرید و فروش با این هدف انجام شود موافق نیست و آن را به ضرر بازار آزاد می‌داند. برداشت ما این است که اگر روال واردات خودروهای نوبه شکل منطقی و طبیعی ادامه پیدا کند، بازار به گونه‌ای رقابتی خواهد شد که دیگر نیازی به واردات خودروهای دست دو نباشد و قانون‌گذار نیز به طور شفاف اشاره کرده که هدف از واردات خودروهای دست دوم تنظیم بازار است.

حال اقتصاد خوب می‌شود؟

دولت چهاردهم در گرداب آمارهای خیالی

مریم فکری

■ دولت پزشکیان توان حل مشکلات را

دارد؟

این کارشناس اقتصادی همچنین می‌گوید: همان‌طور که گفتیم، این‌ها مسائلی نیست که توسط پزشکیان و تیم اجرایی او به تنهایی قابل حل باشند. این وضعیت می‌تواند بهتر شود؛ به شرط آن که مخالفان دست از مخالفت خود بردارند. حاتمی‌یزدی می‌افزاید: این که بگوییم همه مشکلات حل می‌شوند، خیر، قطعاً در این ۴ سال حل نمی‌شوند، ولی مشکلات می‌تواند کاهش یابد. نرخ تورم می‌تواند کاهش یابد. ناترازی انرژی با سرمایه‌گذاری می‌شود کاهش یابد و با سرمایه‌گذاری خارجی، کمبود گاز تأمین شود و یک کسری آن کم شود. تأکید می‌کند: این که بگوییم همه مشکلات در طول ۴ سال آینده حل می‌شوند، امید واهی است.

وضعیت مالی کشور می‌بینیم و ناترازی شدیدی را در صندوق‌های بازنشستگی شاهد هستیم. در عین حال، کسری شدید بودجه و ناترازی بودجه باعث شده که دولت بی‌گذار دست به افزایش نقدینگی بزند و نتیجه آن، تورم وحشتناک ۴۰ درصدی است که ۴ سال است که استمرار پیدا کرده است.

■ واقعیت‌ها را باید بگوییم؛ ولو اسم آن را سیاه‌نمایی بگذارند

این اقتصاددان با بیان این که دولت چهاردهم با چالش‌های اقتصادی و ناترازی بخش‌های انرژی و مالی روبه‌رو است، می‌گوید: این‌ها مسائلی نیست که به آسانی و ظرف ۴ سال با تدبیر آقای پزشکیان و کابینه‌اش حل شود. این‌ها نیاز به همدلی و همراهی همه‌ملت از مجلس و قوه قضائیه گرفته تا کارگرواساتید دانشگاه و فریختگان، همه باید دست به دست هم بدهند تا بتوانند کمی از مشکلات و ناترازی‌ها را حل کنند. حاتمی‌یزدی تأکید می‌کند: معضل بسیار بزرگ‌تر از توان پزشکیان و تیم اجرایی‌اش است و حتی شاید بگوییم بیشتر از توان مردم از نظر تخصص و سرمایه است. وی می‌افزاید: ما نیاز به استفاده از سرمایه خارجی و تکنولوژی خارجی برای حل هر یک از این مسائل داریم. برای مثال، در رابطه با ناترازی صندوق بازنشستگی بدون استفاده از آخرین تکنولوژی‌های مربوط به بیمه بازنشستگی قابل حل نیست. این کارشناس اقتصادی توضیح می‌دهد: ما نیروهای متخصصی در امر بیمه بازنشستگی داریم و من اطلاع دارم که به هیچ وجه سازمان تأمین اجتماعی حاضر نشد از تکنولوژی بیمه بازنشستگی استفاده کند. شفافیت در این سازمان‌ها وجود ندارد. کلاً در بخش مالی، بانک‌ها و بانک مرکزی شفافیت نیست و سوءاستفاده‌های فراوانی انجام می‌شود. حاتمی‌یزدی بیان می‌کند: به هر حال این شرایط وجود دارد؛ ولو اسم آن را سیاه‌نمایی بگذارند. البته اگر اسم این‌ها سیاه‌نمایی است، پس من باید بگویم هیچ واقعیتی را نباید به اطلاع عموم مردم برسانیم تا خدا نکند سیاه‌نمایی بشود. واقعیت‌ها این‌گونه هستند که من به عنوان یک کارشناس اقتصادی می‌بینم.

گروه اقتصادی: مسعود پزشکیان رسماً سکان اداره کشور را در دست گرفت و حالا مجموعه‌ای از بحران‌های اقتصادی پیش پای او قرار دارد تا برای حل آنها چاره بیاندیشد. این در شرایطی است که اقتصاددانان درباره شرایط اضطراری در بخش‌های مهم اقتصادی هشدار می‌دهند و معتقدند پزشکیان با پارادوکس‌ها و بی‌نوعی آمارسازی‌هایی روبه‌رو است که در مقابل، واقعیت‌ها اعداد دیگری را نشان می‌دهد. از یک طرف حامیان دولت سیزدهم، به بهبود شرایط اقتصاد و تحویل اسب‌زین شدن اقتصاد به دولت پزشکیان سخن می‌گویند و از طرف دیگر، واقعیت‌های اقتصادی، تصویری از تورم بالا و ناترازی‌های سنگین در بخش‌های مختلف اقتصاد و به خصوص انرژی را نشان می‌دهد. احمد حاتمی‌یزدی، اقتصاددان معتقد است این واقعیت‌ها پیش پای اقتصاد ایران وجود دارد؛ ولو اسم آن را سیاه‌نمایی بگذارند. البته اگر اسم این‌ها سیاه‌نمایی است، پس من باید بگویم هیچ واقعیتی را نباید به اطلاع عموم مردم برسانیم تا خدا نکند سیاه‌نمایی بشود.

■ اقتصاد ایران دچار عدم تعادل است

احمد حاتمی‌یزدی، اقتصاددان در گفتگو با خبرآنلاین درباره چالش‌های اقتصادی دولت چهاردهم می‌گوید: همه می‌دانند که ما عدم تعادل در بسیاری از بخش‌های اقتصاد داریم و اقتصادی که تعادل نداشته باشد، در وضعیت ناپایداری قرار دارد. وی می‌افزاید: عدم تعادل یعنی ناترازی. شما وضعیت برق را می‌بینید که خاموشی‌ها اتفاق افتاده و نصف مملکت را به خاطر تأمین برق تعطیل کرده‌اند. این کارشناس اقتصادی تصریح می‌کند: برق از نظر عرضه و تقاضا با هم تراز نیست. یعنی تقاضا و مصرف برق بسیار بیشتر از عرضه است. همین وضعیت در بخش انرژی‌های دیگر مثل گاز و بیل، بنزین و گاز وجود دارد. حاتمی‌یزدی عنوان می‌کند: همین الان همه نگران هستند که زمستان با قطعی گاز روبه‌رو می‌شویم و قطعی گاز اتفاق می‌افتد، صنایع می‌خواهند و تولیدات هم به دلیل ناترازی گاز در زمستان کاهش پیدا می‌کند. وی متذکر می‌شود: همین وضعیت در حوزه آب هم وجود دارد. همین شرایط را در

ایرو دو دهه تلاش و تجربه موفق در اجرای پروژه‌های بزرگ نفت، گاز و انرژی

شرکت سوخت سبز زاگرس (سهامی عام):

- اولین و بزرگترین زیست پالایشگاه تولید بیواتانول سوختی و کتجانه تخمیری خوراک دام از ذرت و ضایعات غلات در استان های کرمانشاه و کهگیلویه و بویراحمد
- سرمایه‌گذاری ارزی = ۴ میلیون یورو + ۳۸ هزار میلیارد ریال
- اشتغال‌زایی مستقیم = ۲۵ نفر
- گامی مهم در افزایش کیفیت بنزین و کاهش آلاینده‌ی خودروها

www.zagrosgreenfuel.ir

شرکت لوله گستر اسفراین:

- بزرگترین تولید کننده لوله های فولادی بدون درز در کشور (سایز ۶ الی ۱۶ اینچ) مورد استفاده صنایع نفت، گاز و پتروشیمی

www.Lgeco.ir

مجتمع کشتی سازی و صنایع فرا ساحل ایران (ایزوایکو):

- ساخت و تعمیر انواع نفتکش های سوپر تانکر
- توانمندی انحصاری تعمیرات اساسی دکل‌های حفاری نفت و گاز در کشور
- راه اندازی اسکوهای گاز و نفت در ابعاد بین‌المللی

www.isoico.co

شرکت توسعه صنایع نفت و گاز کترش ایرانیان:

- کسب رتبه برتر GDP در انجام مطالعات توسعه میدان نفتی سوسنگرد

www.idrooil.org

مجتمع صنعتی اسفراین:

- ساخت بدنه شیره‌های سرچاهی مورد نیاز صنعت نفت
- تامین کننده نیازهای صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، معادن و فولاد، نیروگاهی، حمل و نقل و ...
- بزرگترین تولید کننده قطعات و مقاطع فولاد آلیاژی به روش ریخته‌گری و آهن‌گری در خاورمیانه

www.esfst.com

شرکت مدیریت طرح‌های صنعتی ایران:

- بیش از ۵۰ سال سابقه در توسعه صنعتی کشور و بیش از دو دهه تجربه در اجرای مگا پروژه های ملی،
- توسعه میدان گازی فاز ۱۴ پارس جنوبی
- توسعه میدان گازی فازهای ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی
- توسعه میدان گازی فازهای ۷ و ۸ پارس جنوبی
- پالایشگاه گاز پارسیان

www.ipmi.ir

شرکت پتروشیمی شیراز

اولین پتروشیمی کشور

توسعه برای آینده پایدار
باتفکر، تعهد، تولید پاک و ایمن

● اوره گرانول و پریل ● آمونیاک ● اسید نیتریک

● کود مایع ازته (UAN) ● آرگون ● متانول

● نیترات آمونیوم کشاورزی